ABSOLUTE TRANSLATIONS

We have a way with words

www.absolutetranslations.com

Absolute Translations Ltd
Voest Alpine House
Albion Place
London
W6 0QT

London Office:
77 Oxford Street
London
W1D 2ES

Manchester Office:
111 Piccadilly
Manchester
M1 2HY

Birmingham Office:
Cornwall Buildings
45 Newhall Street
Birmingham
B3 3QR

Tel: +44 (0)845 130 1640
Fax: +44 (0)845 130 1633
@: main@absolutetranslations.com
www.absolutetranslations.com

2 November 2017

To whom it may concern / İlgili Şahsa

This is to certify that the translation from English into Turkish of the enclosed document has been carried out by an experienced translator for and on behalf of Absolute Translations, and is, to the best of his ability, an accurate translation.

Bu mektup, ekteki belgelerin İngilizce'den Türkçe'ye Absolute Translations için ve onun adına, tecrübeli bir çevirmen tarafından elinden gelenin en iyisi ile doğru olarak çevrildiklerini tasdik etmektedir.

Yours faithfully / Saygılarımla,

Natalia Renans

Project Manager

TÜRK DEVLETİNİN
2016 YILI BAŞARISIZ DARBE GİRİŞİMİ
SONRASINDAKİ HAREKETLERİNİN HUKUKİLİĞİ
VE
BYLOCK UYGULAMASINA TERÖR ÖRGÜTÜ ÜYELİĞİNİN
KANITI OLARAK DAYANILMASI HAKKINDA
MÜTALAA

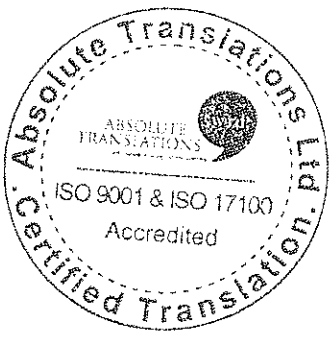

GİRİŞ

1. 15 Temmuz 2016'da Türkiye'de Türk hükümeti tarafından sorumlularının ordu içerisindeki Gülenist bir grup olduğundan şüphelenilen bir darbe girişimi yaşandı. Fethullah Gülen, iddia edildiği üzere Gülen yanlısı hakimlerin Erdoğan aleyhine 2013 yılında yolsuzluk soruşturmaları başlatmalarına kadar onunla müttefik olan ve halen ABD'de mukim bir din adamıdır.

2. Darbe başarısız olunca Gülen hareketi bunun sorumlusu olarak itham edildi. Bundan önce Mayıs 2016'da Erdoğan, Gülen hareketinin yasadışı terör örgütü olduğunu ilan etmiş ve hareket Milli Güvenlik Kurulu'nun Türkiye için tehdit oluşturan örgütler listesine alınmıştı.

3. Ayrıca darbenin sonrasında Cumhurbaşkanı Erdoğan, o tarihten itibaren birkaç defa uzatılan ve halen daha yürürlükte olan olağanüstü hali ilan etti. Olağanüstü hal hükümete, Gülenistleri ve Gülenist olduğundan şüphelenilen kişileri tüm devlet kurumlarından atma yetkisi verdi.

4. 16 Nisan 2017 tarihinde Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş tarafından *'"vatandaşların hak ve özgürlüklerini korumak için alınan önlemlerin devamını sağlamaya yönelik"* olarak tanımlanan bir anayasal reform bağlamında ülke genelinde bir referandum yapıldı. Ne var ki bütün bu makul maksatlara rağmen olağanüstü hal işbu mütaaalanın yazıldığı tarih itibariyle hala yürürlüktedir.

5. Olağanüstü halin ilanından bu yana onbinlerce kişi ya açığa alındı ya da işinden atıldı. 20 Eylül 2016'da Başbakan Binali Yıldırım "Darbe girişiminden Ağustos 2016'ya kadar 40.029'un üzerinde kişi tutuklandı ve 20.355 kişi için yakalama emri çıkartıldı. Bugüne kadar 79.000 kamu görevlisi işten atıldı ve 4.262 şirket ve kurum kapatıldı." şeklinde beyanat vermiştir.

6. ABD Dışişleri Bakanlığı'nın 2016 Ülkeler İnsan Hakları Raporu'na göre; '"*15 Temmuz darbe girişiminin ardından Gülen Hareketiyle bağlantılı olmakla suçlanan (toplam yargı mensuplarının %22'sini teşkil eden) 3.000 yargı mensubunun açığa alınması, atılması ve mal varlıklarının dondurulmasının yargı bağımsızlığı üzerinde ürpertici bir etkisi olmuştur*".

7. Avukatlara gelince, 24 Ekim 2016 tarihli bir raporunda İnsan Hakları İzleme Örgütü [Human Rights Watch] şu değerlendirmeyi yapmıştır: "*Avukatlar da hedef alındı. Türkiye Barolar Birliği'nin İnsan Hakları İzleme Örgütü'ne verdiği bilgiye göre 79 farklı baro toplamda 202 avukatın darbe girişiminde yer almak veya Gülen Hareketi'yle bağlantılı olmak suçlamalarıyla tutuklandığını bildirdi*".'

8. Silahlı Kuvvetler ise başlangıç olarak binden fazla yüksek rütbeli personelin atılmasıyla karşı karşıya kaldı. Kara kuvvetleri generallerinin %44'ü, hava kuvvetleri generallerinin %42'si ve donanma amirallerinin %58'i atıldı. Radio Free Europe'un haberine göre 2016 Temmuz sonu itibariyle 73 askeri pilotu için yakalama emri çıkartıldı ve 27 Ekim 2016 tarihinde Türk resmi haber ajansı 45 pilotun gözaltına alındığını ve 28 pilotun da halen arandığını duyurdu. Şüpheliler arasında 2 albay ve 71 yüzbaşı bulunuyordu.

9. Akademisyenler ve diğer meslek mensupları da benzer ölçülerde gözaltı ve tutuklamalara maruz kaldılar.

10. Türk hükümetinin başarısız darbeye karşı bu ürkütücü tepkisinin yalnızca Türkiye'de değil başka birçok ülkede de geniş çaplı sonuçları oldu.

11. Türkiye Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin imzacı ülkelerinden biri ve başarısız darbe girişiminden sonra kişilerin gözaltına alınma ve tutuklanmalarının onların aynı sözleşmeden doğan haklarını ihlal etttiği iddia ediliyor. Ayrıca uykusuz bırakma, şiddetli dayak ve cinsel saldırı da dahil olmak üzere işkence ve gittikçe artan sayıda gözaltı ölümleri olduğu iddialarında bulunuldu. Uluslararası Af Örgütü Türkiye'de tutukluların dövüldüğüne, işkenceye maruz bırakıldıklarına ve bazı durumlarda tecavüze uğradıklarına dair güvenilir delillere sahip olduklarını raporlaştırdı. Bu iddialar hükümet tarafından şiddetli bir şekilde reddedildi. Ancak daha da endişe verici olan Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) milletvekili Mehmet Metiner'in mağdurların Fethullah Gülen'e sempati duyanlar olduğu durumlarda

işkence ve kötü muamele iddialarına dair soruşturma yapılmayacağını söylediğinin medyada haberleştirilmiş olması. Gözaltına alınan kişilerin sözleşmeden doğan haklarının daha bariz bir şekilde umursanmadığı başka bir durumu tahayyül etmek zor.

BU RAPORUN YAZARI OLARAK BENİM ROLÜM

12. İngiltere'de faaliyet gösteren bir Krallık hukuk danışmanıyım. [İngiltere'de kıdemli avukatlara verilen onursal bir paye]. İngiltere ve Galler Barosu'na 1972 yılında kabul edildim ve 1991 yılında Krallık hukuk danışmanı payesine yükseltildim. 23 yıldan bu yana Londra'daki Merkez Ceza Mahkemesi'nde 'recorder' olarak adlandırılan yarı zamanlı hakim olarak görev yapıyorum.

13. Türk milli hukuku alanında hiçbir bilgim yok ancak kendimi İngiltere ceza hukuku, Avrupa insan hakları hukuku ve uluslararası ceza hukuku alanlarında uzman olarak görüyorum.

14. Başarısız darbeden bugüne değin Türkiye'de insanların gözaltına alınma ve tutuklanma şartları hakkında mütalaada bulunmam ve gözaltına alınan ve tutuklanan kişilerin sözleşmeye dayalı haklarının ihlal edilip edilmediği ve Türk devletinin başarısız darbeden sonraki eylemlerinin Uluslararası Ceza Hukukunu ihlal edip etmediği ile ilgili görüşlerimi sunmam benden talep edildi.

15. Özellikle ByLock uygulamasının iddia edildiği gibi kullanımının hüküm vermek için sağlam bir esas teşkil edip etmeyeceğini değerlendirmem istendi.

16. Böyle bir mütaalayı vermek için gayet ehliyetli olduğumu değerlendiriyorum.

17. Bu raporun yazımında İngiltere ve Galler Barosu üyesi olan ve bilişim teknolojileri ile ilgili meselelerde uzman tecrübeli bir avukat olan Simon Baker'dan yardım aldım. Kendisi 21 ve 22nci paragrafların yazılmasından ve teknik uzmanlarla iletişimden sorumluydu.

DEĞERLENDİRİLEN MATERYALLER

18. Britanya İçişleri Bakanlığı'nın "Türkiye Ülke Politikası ve Bilgi Notu; Gülenizm Nisan

2017" ve "Türkiye Ülke Politikası ve Bilgi Notu: İnsan Hakları Savunucuları versiyonu, 2 Haziran 2017", ABD hükümetinin "Türkiye 2016 İnsan Hakları Raporu", Birleşik Devletler Dışişleri Bakanlığı - Demokrasi, İnsan Hakları ve Çalışma Bürosu ve başkaca çok sayıda rapordan alıntılar da dahil olmak üzere birçok arka-plan belgesini kapsamlı olarak okudum.

19. Bunlara ek olarak, aşağıdaki belgeler de tarafıma sunuldu;

(i) Orjinali Türkçe olan "ByLock Uygulaması Teknik Raporu" başlıklı raporun İngilizce tercümesi (bundan böyle "MİT raporu" olarak anılacaktır)

(ii) Darbeden sonra tutuklanmış ve Türk Ceza Kanunu'nun 314/2 maddesi ve 3713 sayılı Kanun'un 51, 53 ve 63. maddeleri uyarınca terör örgütü üyesi olmakla suçlanan bir şahsın davasındaki mahkeme kararının İngilizce tercümesi. Sözkonusu şahsın kimliği tarafımca bilinmesine rağmen muhtemel sonuçlarından kaçınmak için bu raporda açıklanmamıştır ve kendisinden X olarak bahsedilecektir.

(iii) Bana göre kaynağı belirsiz olan (ve bu nedenle çok az önem atfettiğim) "İddialar Kapsamında ByLock Uygulaması Raporu" başlıklı teknik bir rapor.

(iv) Bana göre kaynağı belirsiz olan (ve bu nedenle cok az önem atfettiğim) "Teknik Çözümler" başlıklı bir teknik rapor.

(v) MİT raporunun 3.6.2.4 bölümündeki grafiklerde yer alan ByLock mesajlaşmalarından bazılarının tercümesi olan "örnek mesaj içeriği 1", "örnek mesaj içeriği 2", "örnek mesaj içeriği 3" ve "örnek mesaj içeriği 6" olarak işaretlenmiş bazı belgeler.

20. Ayrıca Avrupa Hukuk Yoluyla Demokrasi Komisyonu (Venedik Komisyonu) tarafından İngilizce olarak yayınlanan Türk Ceza Kanunu nüshası da tarafıma sağlandı. Aşağıdaki hükmü getiren 314. maddeyi okudum:

> (1) Bu kısmın dördüncü ve beşinci bölümlerinde yer alan suçları işlemek amacıyla silâhlı örgüt kuran veya yöneten kişi, on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Birinci fıkrada tanımlanan örgüte üye olanlara, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası verilir.

(3) Suç işlemek amacıyla örgüt kurma suçuna ilişkin diğer hükümler, bu suç açısından aynen uygulanır.

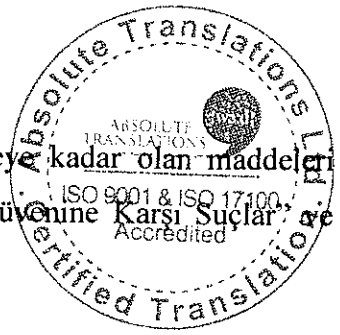

Bu kısmın dördüncü ve beşinci bölümleri 197'den 224. maddeye kadar olan maddeleri sözkonusu maddeler de dahil olmak içerir ve topluca "Kamu Güvenine Karşı Suçlar" ve "Kamu Barışına Karşı Suçlar" olarak nitelendirilen suçları kapsar.

21. Son olarak, tecrübeli bir adli bilişim teknolojileri uzmanı olan Thomas Moore tarafından hazırlanmış bir rapordan faydalandım. Kendisi Britanya Bilgisayar Derneği ve Adli Bilirkişi Enstitüsü üyesidir. Özgeçmişi raporun ekinde yeralmaktadır ve görüleceği üzere hem Birleşik Krallık'taki hem de başka ülkelerdeki mahkemelerde dijital adli delil sunma hususunda kayda değer tecrübesi olan ehliyetli bir bilirkişidir. Bay Moore'un raporu MİT Raporu'nu incelemekte ve kendisine yönelttiğim birtakım spesifik sorulara cevap vermektedir ki bu sorular şunlardır:

i. ByLock nedir?

ii. Nasıl çalışır?

iii. Ne kadar yaygın (hem Türkiye'de hem de genel olarak) kullanıldığını belirlemek mümkün müdür?

iv. Eğer ki böyle bir farklılık varsa ticari olarak kullanıma sunulan diğer özel mesajlaşma uygulamalarından nasıl bir farklılık göstermektedir?

v. ByLock kullanımının belirli bir siyasal veya sosyal hareketle sınırlı tutulmuş olduğunu herhangi bir teknik yöntem vasıtasıyla tespit etmek mümkün müdür?

vi. ByLock hakkındaki MİT Raporu'nun teknik veya yöntem anlamında kusurlu olduğu taraflar var mıdır?

vii. ByLock sunucusuyla ilgili olarak:

a) ByLock merkezi sunucusu Mart 2016 sonundan önce kapatılmış mıydı?

b) O halde ByLock kullanarak iletişim kurmak üzere Uygulamayı indirmiş olanların bunu yapabilme kabiliyetleri üzerinde nasıl bir etkisi olurdu?

c) Eğer öyleyse, "ByLock'u Mart 2016'dan sonra kullanmak mümkün değildi" şeklinde bir beyan doğru olur muydu?

viii. Uygulama Gülen Hareketi destekçileri tarafından yaygın olarak kullanılmış olsa bile ByLock kullanmanın Gülen Hareketi'ni ve onun siyasal görüşlerini destekleme anlamına geleceği çıkarımında bulunmak için esaslı kanıtsal temel var mıdır?

ix. ByLock Gülen Hareketi'ne ve onun siyasal görüşlerine destek hususunu

kanıtlayabilse bile bu, Gülen Hareketi'ne (ki bu hareket Mayıs 2016'dan beri bir terör örgütü olarak kayıt altına alınmıştır) üyeliği ve/veya bir darbe yapma planına iştiraki ve/veya terör suçu işlemeyi planlamayı tespite tam bir kanıtsal temel oluşturabilir mi?

22. Sözkonusu raporun bir nüshası işbu mütalaaya Ek-1 olarak eklenmiştir. Bu nedenle raporun içeriğinin tamamını bu mütalaada tekrarlamak gereksiz olacaktır. Ancak yine de belki MİT Raporu ile ilgili olarak tespit edilen endişe verici hususların ve bu hususların sonuçlarının altını çizmek faydalı olacaktır.

i. MİT Raporu kanıt kaynağı göstermeden ve haklılığını ortaya koyacak bir kanıt göstermeden olgusal iddialarda bulunmaktadır. Bu nedenle bu iddiaların doğru olup olmadığını söyleyebilmek imkansızdır. Bunun bir sonucu olarak bu raporu alan herhangi bir mahkeme raporda yer alan iddiaların güvenilirliğini ve doğruluğunu düzgün bir biçimde değerlendirebilme konumunda olamayacaktır ve bu nedenle herhangi bir mahkemenin hüküm tesis etmek için bu iddialara dayanması uygunsuz ve haksız olacaktır.

ii. MİT Raporunda temelde çelişkili olan bazı iddialar yer almaktadır. Örneğin;

a) MİT Raporunun 3.5.1'den 3.5.5'e kadar olan paragraflarında IP engellemesinin kullanıcıları VPN (Sanal Özel Ağ) vasıtasıyla ByLock uygulamasına erişime zorladığı ileri sürülmektedir. Ne var ki rapor paragraf 3.6'da ByLock kullanıcıların kimliğini tespit için IP adreslerinin kullanıldığını iddia etmektedir. Bu iki farklı iddia birbiriyle tutarlı değildirler zira eğer VPN kullanılmış ise IP adreslerinin tespiti mümkün olmayacaktır.

b) MİT Raporunun 2.4. paragrafında ByLock'a erişimin Gülen Hareketi mensuplarına münhasır olması için sınırlandırıldığı ve sıkı bir biçimde kontrol edildiği ileri sürülmektedir, ancak rapor 2.3. paragrafında ByLock uygulamasının Google Play ve Apple Store'dan indirilebildiğini kabul etmektedir. Bu, uygulamaya erişimi kontrol etmenin mümkün olmadığı kadar onun Nisan 2014 ile Nisan 2016 arasında dünya genelindeki kullanıcılar tarafından 600.000 defadan fazla indirildiği anlamına gelir. Kısaca, uygulamanın dünyadaki herkes tarafından indirilebilir olduğu gerçeği uygulamaya erişimin sınırlı olduğu, erişimin sıkı bir şekilde kontrol edildiği ve sadece bir grup kullanıcıyla sınırlı olduğu iddiası ile tutarlı değildir.

iii. MİT Raporunda yer alan bazı iddialar ise kısaca maddi dayanaktan yoksundur. Örneğin,

a) MİT Raporunun 2.4 paragrafındaki "İnsanlar anlık mesajlaşma uygulamalarını

genelde günlük rutin işler hakkında kendi sosyal çevreleriyle etkileşim için kullanmaktadırlar" şeklindeki iddia kısaca (WhatsApp, Telegram, v.s. gibi) birçok benzer uygulamanın kullanım şekline ilişkin gerçeği yansıtmamaktadır.

b) MİT Raporu paragraf 3.3'te yer alan ByLock Uygulamasıyla ilişkili olarak dünya genelinde yapılan aramaların ya "yabancı ülkelerdeki üyeler ya da VPN kullanan Türk kullanıcılar tarafından gerçekleştirildiği" şeklindeki iddia, koruma altındaki Google bilgilerine veya VPN kullanımını gösteren IP kayıtlarına erişilmeden doğrulanamaz. Bu iddia teknik delil görüntüsü verilmiş spekülasyondan başka bir sey değildir; ve

c) MİT Raporu'nun 4. Bölüm 4. paragrafında yer alan SSL sertifikası ile ilgili iddialar maddi gerçeklikle desteklenmeyen mahiyettedir ve MİT Raporu'nu yazanın SSL sertifikalarının maksadını bilmediğini ya da teknik bilgisi yetersiz okuyucuları yanıltma amacı taşıdığını göstermektedir. SSL sertifikası kısacası internet tarayıcısının doğru internet sitesine bağlandığını teyit etmeye yarayan bir kriptografik anahtardır. MİT Raporu'nda düşünüldüğü gibi sunucu datası hiçbir zaman sertifika otoritesi vasıtasıyla transfer edilemez. Bu nedenle, kendince imzalanmış bir SSL sertifikasının kullanılması MİT Raporunda iddia edildiği gibi gizliliği temin amacından daha çok bir maaliyet tasarrufu önlemi olabilir;

(iv) MİT Raporunun 3.5.5 nolu paragrafında yer aldığı gibi kullanıcıları VPN kullanmaya zorlamak için IP adreslerinden sunucuya erişimin engellenmesi iddiası hem spekülatiftir (raporda bu engellemenin neden sunucuya DDOS saldırılarını engellemek için yapılmış olabileceği gibi daha mantıklı çıkarımlar yapılmadığına bir açıklama getirilmemiştir) hem de makul değildir (zira kullanıcılarda VPN kullanabilecek bir teknik beceri olduğunu varsaymaktadır ki bu gerçekçi değildir); ve

(v) MİT Raporu ByLock uygulamasının kurulmasında oldukça spekülatif ve alternatif açıklamaları hiçbir gerekçe ve delil göstermeden gözardı eden çıkarımlarda bulunmaktadır (örneğin; Paysera platformunun ve yandex.com e-posta hesabının kullanılması ve sunucuların Litvanya'da konumlanması). Örneğin rapor Litvanya'daki sunucuların kullanılmasını daha açık ve masum bir neden olan Litvanya'daki sunucuların kurulum aşamasında daha ucuz ve maliyet-etkin olabileceği ve bu nedenle Litvanya'daki sunucuların kullanılmasının ticari gerçeklerin işlemesi olarak görmek yerine bunun gizliliği sağlama amacı güttüğünü varsaymaktadır.

SONRAKİ DÖNEMDE TÜRK VATANDAŞLARININ GÖZALTINA ALINMASINDA VE TUTUKLANMASINDA BYLOCK UYGULAMASININ ROLÜ

23. Açıkça görülüyor ki Türkiye'deki yetkililer Türk devletince halihazırda FETÖ/PDY olarak adlandırılan Gülen Hareketi mensuplarınca kullanıldığına inanıyorlar. Bu hareket Mayıs 2016'da bir terör örgütü olarak tescillendi (ancak bu tescillendirme bir hukuk mahkemesi tarafından verilebilecek hüküm ile aynı şey değildir).

24. ByLock uygulaması ile ilgili olarak birçok uzman raporu hazırlandı. Bunlardan biri olan "ByLock Uygulaması Teknik Raporu" Türkiye Milli İstihbarat Teşkilatı'nın yetkisi altında hazırlandı çok açık ve bu raporda ulusal güvenlik gerekçesiyle "gizli" addedilen dataları elde etme mekanizmasına atıflar bulunuyor. Bu raporu okudum.

25. Bu raporun bir sureti internette bulunmaktadır.

26. Ayrıca ByLock uygulaması ile ilgili başka raporlar tarafından Türkiye'de ceza mahkemelerinde devam eden farklı davalarda Savcılık tarafından sunulmuştur. Zannımca bu raporlar ByLock Uygulaması Teknik Raporu ile örtüşmektedir ve muhtemelen ana raporun görülmekte olan herhangi bir dava ile ilgili bölümlerinden alıntılardır.

27. Bu fikrin dayanağı, mahkeme dosyasında raporla ilgili hiçbir bilgi bulunmamasına rağmen ByLock Uygulaması Teknik Raporu'ndan doğrudan alıntılar ihtiva eden X adlı şahsın mahkumiyet kararında bulunabilir.

28. Tam burada Bylock Teknik Raporu tarafından kabul ve teyit edilen bazı hususların altını çizmek gerekir. Bunlardan ilki Bylock uygulamasının Mart 2016'da kaldırılmış olmasıdır. O andan itibaren hiç kimse uygulamayı kullanamazdı. Bu husus, Bylock Uygulaması Teknik Raporu paragraf 2.1'de "2014 yılının başlarında [halkın] kullanımına sunulan ve 2016 yılının ilk aylarına kadar çeşitli versiyonlarla kullanımda tutulan Bylock" ve paragraf 3.5.4'te "sunucu ve IP adreslerinin ödemelerinin 2016 yılı Şubat ayına kadar PaySera ödeme sistemi vasıtasıyla yapıldığı görülmüştür" ifadeleriyle teyit edilmiştir. Üzerinde mütabık kalınan husus şu ki, Mart 2016 ortalarından itibaren hiç kimse Bylock'u kullanamazdı zira Litvanya'da bulunan sunucuların ve IP adreslerinin ödemelerini yapanlar uygulamanın kullanılmaya devam etmesi için gerekli ödemeleri yapmayı durdurdular.

29. Buna göre, başarısız darbe tarihinde uygulama zaten dört aylardır kullanılamaz durumdaydı. Dahası, uygulamanın Temmuz 2016 darbesi esnasında darbeye karışanlarca fiilen kullanıldığı hiçbir zaman ileri sürülmedi. Bu önemli çünkü Bylock'un kullanımda olduğu bütün bir dönem boyunca dünyanın herhangi bir yerinde herhangi bir kimse tarafından indirilebilecek durumdaydı. Uygulamanın kullanımı ve Gülen Hareketi'ni desteklemek uygulamanın indirilebilir olduğu dönemde Türkiye'de hukuka aykırı değildi.

30. Bu rahatsız edici gerçekler paragraf 4.9'da "Değerlendirme ve Sonuç" başlığı altında "yukarıdaki hususların hepsi değerlendirildiğinde anılan uygulamanın global bir uygulama kisvesi altında FETÖ/PDY mensuplarının kullanımına sunulduğu anlaşılmıştır" beyanını ihtiva eden Bylock Uygulaması Teknik Raporu'ndaki cüretkar ithamlarla hiç de uyumlu değildir.

31. Raporun 3.1. paragrafında açıkça belirtildiği gibi raporu oluşturmak üzere bu istihbaratı toplama mekanizması 'devletin teknik istihbarat faaliyetlerine ilişkin imkan ve kabiliyetlerinin açığa çıkarılmaması ve karşı istihbarat maksadıyla" rapora dahil edilmediğinden maalesef bu beyanların doğruluğunu sağlama imkanı kesinlikle yoktur.

32. Paragraf 4.9'da belirlenen şaşırtıcı sonuç, basit bir okumayla raporun daha önceki bölümleri ile uyumsuz görünüyor. Örneğin raporun 3.3. paragrafında "15 Temmuz 2016 tarihi öncesinde Bylock uygulamasına ilişkin paylaşımlarda bulunan kullanıcıların büyük çoğunluğunun FETÖ/PDY'ye destek veren içerik paylaşımında bulunduğu gözlemlenmiştir" denmektedir. Bunun şunu gösterdiği varsayılabilir: Bylock hakkında paylaşımda bulunan az sayıdaki kullanıcı FETÖ/PDY'yi destekleyen hiçbir paylaşımda bulunmamıştır. Bunun raporun daha sonraki bölümlerinde yer alan uygulamanın sadece terör örgütü üyelerince kullanıldığı iddiası ile nasıl örtüştüğü ise bir muammadır.

33. Raporun 3.3. paragrafında da kabul edildiği gibi Bylock uygulamasının geçmişte Google Play ve Apple App Store'da mevcut olduğu ve böylece herkesçe indirilebilir olduğu açıktır. Sağduyu ve mantık icabı herhangi bir somut olayda Bylock'un masumca kullanılmış olma olasılığı gözardı edilemez ve eğer terör örgütleri listesine dahil edildikten sonraki bir tarihte Gülen Hareketi'ne üyelik başka delillerce ispat edilmedikçe, sadece uygulamanın kullanılmış olması hiçbir zaman suçu ispat edemez.

34. Gülen Hareketi'ne üyeliği kanıtlama yetisine sahip bağımsız deliller olmadığı müddetçe, 2016 yılının Mart ayının ortasından önce bir kişinin Bylock uygulamasını kullanmış ve/veya indirmiş olması onun Mayıs 2016'dan sonraki hareket üyeliğine kanıt teşkil etmez.

35. Her halükarda Gülen sempatizanları Gülen Hareketi terör örgütü ilan edildikten sonraki dönem zarfında hareketin üyesi olmamış ve onu desteklememiş olabilirler. Şu akılda tutulmalıdır ki ancak Mayıs 2016'dan sonra devam eden üyelik ve destek terör örgütü olarak tescil edilen bir hareketi desteklemek olarak addedilebilir.

36. Ayrıca raporun 3.3. paragrafında uygulamanın kullanımının sadece Türkiye'ye münhasır olmadığı ve uygulamanın "*Fransa, Birleşik Krallık ve ABD*" dahil başka ülkelerde de kullanıldığı kabul edilmiştir. Bu rahatsız edici gerçeğin üstesinden "*Türkiye dışındaki ülkelerden yapılan aramaların da örgütün yabancı ülkelerdeki mensupları tarafından veya Türk kullanıcılar tarafından VPN bağlantısı ile gerçekleştirildiği değerlendirilmiştir*" iddiası ile gelinmiştir. Bu beyan analiz etmeye değer bir beyandır, öne sürülen görüşü desteklecek herhangi bir kanıta sahip olunduğu iddia edilmemektedir. Bu iddianın öneminin altı ne kadar çizilse azdır, eğer uygulamanın bazı kullanıcılarının iddia olunan terör örgütüne bağlantılarının tespit edilemediği mecburen kabul edilseydi, bu takdirde uygulamanın kullanımı gözaltı ve tutuklama için sağlam bir dayanak teşkil edebilirdi.

37. 'Bylock App Report within the Scope of Allegations" [İddialar Kapsamında Bylock Uygulaması Raporu] birtakım güçlü tezler öne sürüyor. "Who used Bylock?" [Bylock'u kimler kullandı?] başlıklı paragrafta Bylock'un "*Geçmişte GooglePlay ve Apple Store'da yer almış ve hala daha bazı web sayfalarından indirebilen açık kaynaklı bir uygulama olduğu*" gözlemini yapıyor. Uygulama artık ne GooglePlay'de ne de Apple Store'da mevcut ancak genel olarak uygulmaların ve dijital sektörün incelenmesi, uygulamanın Nisan 2014'ten Eylül 2014'e kadar Apple Store'da ve Nisan 2014'ten Nisan 2016'ya kadar Google Play'de yer aldığını ortaya koyuyor.

38. AppAnnie Raporuna göre Bylock uygulaması 12 ülkede ilk 100 ve 47 ülkede ilk 500 uygulama içerisinde yer alıyordu. Bu husus uygulamanın kullanıcılarının sadece FETÖ/PDY üyeleri olduğu iddiasını çürütmüş görünüyor.

BYLOCK UYGULAMASININ KANIT DEĞERİNİN ANALİZİ

39. İncelediğim belgelere göre, Bylock uygulamasının Gülen Hareketi'nin içinde yer alan bazı kişilerce kullanılmış olduğu iddiası kabul etmek zorunda olduğum bir çıkarsama gibi görünüyor. Her ne kadar muhtemelen Türkiye'de mahkemelerin kullanması için hazırlanan Bylock Uygulaması Raporu, çıkarsamalarına ulaşma mekanizmasını açıklamasa da ben en azından hareketin bazı mensuplarının uygulamayı kullandıklarını esas alarak devam edeceğim. Bu çıkarımımı hareket içinde yer alan bazı kişilerin uygulamayı "*örgüt içi iletişim*" için kullandıklarını itiraf ettiklerine dair iddialar da dahil olmak üzere bütünüyle rapora dayandırıyorum.

40. Ancak uygulamanın münhasıran Gülen Hareketi destekçileri tarafından kullanıldığına ilişkin delilleri kesinlikle inandırıcılıktan uzak ve desteksiz buluyorum. Aslında kanaatimce makul bir kişinin uygulamanın sadece FETÖ/PDY üyelerince kullanıldığı sonucunu çıkarabileceği hiçbir delil yokken onun yaygın bir şekilde ulaşılabilir olduğunu ve bazıları Türkiye ile hiçbir bağlantısı bulunmayan birçok farklı ülkede kullanıldığını gösteren ve çoğu hiçbir itirazla karşılanmamış pekçok delil mevcut.

41. Bu fikre ulaşırken şu vakıalara dayanıyorum; uygulama herkese açıktı, birçok kişiye çekici gelecek özellikleri vardı ve birçok ülkede kullanıldı. Eğer Bylock Uygulaması Teknik Raporu'ndaki çıkarım doğru olsaydı bu FETÖ/PDY üyelerinin Türkiye dışında birçok ülkede de var oldukları anlamına gelecekti. Uygulama bütün dünyada indirilmişti ve 41 farklı ülkede ilk 500'de yer alan bir uygulamaydı. Bütün bu kullanıcıların Gülen Hareketi üyesi olduğunu iddia etmek gülünçtür.

42. Buna göre, eğer Bylock uygulamasının Gülen Hareketi üyeleri ve destekçilerinin münhasır alanı olduğu makul bir şekilde ileri sürülemiyorsa ve başkaca zorlayıcı delil yoksa uygulamayı kullanmış olan kişilerin tutuklanmasını ve/veya gözaltına alınmasını haklı gösterecek hiçbir neden yoktur.

YARGILAMA TUTANAKLARININ İNCELENMESİ

43. X adlı şahsın davasının yargılama tutanaklarının tercümesini dikkatlice okudum.

44. Türk Ceza Kanunu'nun 314/2 maddesine muhalefet ve terör örgütü üyesi olmakla suçlanıyordu.

3717 sayılı Kanun'un 3. maddesi hükmünce bu suç teör ile ilintili bir suç ve buna bağlı olarak hükmedilen hapis cezası arttırıldı.

45. Mahkeme kararında "*Bütün bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde anılan uygulamanın global bir uygulama kisvesi altında FETÖ/PDY mensuplarının kullanımına sunulduğu anlaşılmıştır.*" demiştir. Bu daha önce burada irdelendiği üzere Bylock Uygulaması Teknik Raporu'ndan birebir alıntıdır ve dayanaktan yoksun olduğu ortaya konulmuş bir çıkarımdır. Bunun birebir alıntı olması ya bir sebepten dolayı dava dosyasına girmemiş bu raporun zaten mahkemenin elinde olduğu ya da mahkeme tutanaklarında bahsi geçen ancak benim elimde olmayan başka raporların bu rapordan kes-yapıştır yöntemiyle elde edildikleri anlamına gelir.

46. Birleşik Krallık'taki Court of Appeal'in [Temyiz Mahkemesi] muadili olan Yargıtay'ın başka bir tutuklunun davasında MİT Raporu'na dayanıldığını teyit ettiği hususu bilgime sunuldu (Yargıtay 16. Ceza Dairesi Karar No: 2017/3 "*Mahkemeler teknik konularda bilgi sahibi olmak için kamu kurumlarından bilgi isteyebilir. Nitekim yargılama aşamasında Dairemiz de Bylock sistemiyle ilgili olarak MİT'ten bilgi istemiştir*".)

47. X'in davasında mahkeme sanığın Bylock uygulamasını kullandığı kanısına varırken, ki bu husus sanığın müdafii tarafından reddedilmiştir, haklı olduğunu varsaysak bile bundan sanığın terör örgütü üyesi olduğu sonucuna varmak imkansızdır. Mantıken birinden diğerine ulaşılamaz. Ayrıca, kullanım Mart 2016 ortasından daha önceki bir tarihte gerçekleşmiş olmalıdır zira sunucu o tarihte kullanım dışı kalmıştır. O dönemde uygulamanın kullanımı da Gülen Hareketini desteklemek de yasaldı.

48. Sanığa karşı dayanılan diğer deliller sanığın Bank Asya'da hesabının olması ve nerede olduğu kararda geçmeyen bir öğrenci evinde kalmış olmasıdır.

49. Bu diğer deliller incelendiğinde Gülen Hareketi üyeliğine veya ona desteğe kanıt teşkil etmekte yetersizdir.

50. Bank Asya Türkiye'de düzenlemeye tabi bir bankaydı, ülkedeki en büyük İslami bankaydı ve ülke çapında herkese açık şubelere sahipti. 2014 yılına kadar bankanın mudileri arasında kamu şirketleri ve kurumları da yer alıyordu. Banka Şubat 2015'te Türkiye Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (Türkiye'deki düzenleyici kurum) tarafından devralındı. Nihayetinde banka Temmuz 2016 tarihinde kapatıldı ve bankanın şubelerinde işlem yapmak her zaman tamamen yasaldı.

51. Bankanın Fethullah Gülen ile bağlantılı olduğu açık gibi, ancak bankanın her müşterisinin Gülen Hareketi mensubu olduğu söylenemez. Banka Türkiye'nin önde gelen bir bankasıydı ve mevduat toplamı 2013'te 28.4 ve 2014'te 13.2 milyar USD idi. Bir kısmı tarihsel olarak devlete ait birçok önemli şirket bankanın hizmetlerini net olarak kullandı. Bankada hesap sahibi olmanın terör örgütü üyeliğine delil olduğunun iddia edilmesi saçmadır.

52. Aynı şekilde, sanığın bir öğrenci evinde kalmış olması o evi işletenlerle aynı görüşleri paylaştığına delil olarak dayanılması açıkça gülünçtür. Amerika Birleşik Devletleri'nin şimdiki başkanı Donald Trump ailesi vasıtasıyla bir çok otelin sahibidir, onlarda kalan herhangi birinin onun siyasal görüşlerini paylaştığını iddia etmek aynı derecede absürd olacaktır.

53. İncelendiğinde, X'in bir terör örgütünün üyesi olduğu sonucuna varmayı haklı gösterecek hiçbir delil olmadığı görülüyor. Bylock uygulamasının münhasıran bir terör örgütünün kullanımına yönelik olduğu önermesinin yanlış olduğu bir kere ortaya konulunca, mahkumiyet kararının bütün gerekçeleri çöküyor.

54. Kararda bahsi geçen kanıtlar esas alınarak deliller hakkaniyetli bir şekilde değerlendirildiğinde suçu kanıtlayan hiçbir delilin var olmadığı açık olduğundan X hatalı ve haksız bir şekilde hüküm giymiştir.

55. En endişe verici olan ise, medyada yer alanlar esasında birçok sivil toplum örgütünün, insan hakları kuruluşunun, İngiltere ve ABD Dışişleri bakanlıklarının raporladıkları esas alındığında bu tür delillerin sadece bu davada değil başka birçok benzer davada kullanılmış olmasıdır. Bu, başarısız darbeden sonra binlerce kişinin tutuklanmasının ve hapsedilmesinin hukuka uygunluğu anlamında önemli soru işaretleri oluşturmaktadır.

HUKUKİ DURUM

56. Türkiye, Türk vatandaşlarının sözleşmede belirtilen insan haklarını garanti altına alan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne taraftır. Türkiye bu antlaşma gereği vatandaşlarının insan haklarını koruma yükümlülüğü altındadır ve bunu yapmadığı takdirde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde (AİHM) dava edilebilir.

57. Bir vatandaşını sözleşmeye dayalı haklarından mahrum bırakmak, devletin herkesin sahip olduğu bu temel hakları vatandaşına sağlamakta ciddi ölçüde yetersizliği anlamına gelir.

58. Başarısız darbeden sonra Türkiye, Madde 15'te izin verildiği üzere Konvansiyona derogasyon resmi ihbarı verdi. Başarısız darbenin hemen akabinde böyle bir derogasyonun haklılığı savunulabilse bile, sözkonusu derogasyonlar sınırsız değildir ve AİHM olağanüstü hal süresince ve derogasyon sona erdikten sonra alınan önlemlerin Konvansiyon ile uyum içinde olup olmadığını belirlemede nihai kurum olarak kalmaya devam eder.

59. Derogasyon yapılmış olması devlete vatandaşlarının insan haklarını ihlal etmesi için sınırsız ve kontrol edilmeyen bir yetki vermez. Vatandaşın konvansiyona dayalı haklarının devlet tarafından ihlali orantılı olmalıdır ve AİHM derogasyon için izin vermiş olsa bile Türkiye tarafından alınan önlemlerin vatandaşın konvansiyona dayalı haklarının ihlaline kadar varıp varmadığını gözlemleyecektir ve bunu zaten yapmıştır da. Aksoy karşısında Türkiye davasında (karar tarihi 18 Aralık 2016) ülkede o tarihteki şartlar dahilinde 14 gün içinde mahkemeye çıkarılmadan gözaltında tutulmanın gerekli bir önlem olmadığına karar verildi.

60. Türkiye Uluslararası Ceza Mahkemesinin taraflarından değildir ve bu nedenle bu mahkemenin yetkisinin olup olmadığı ile ilgili bir sorun sözkonusu değildir.

61. Bu nedenle Avrupa Konvansiyonu'na odaklanırsak; konvansiyona dayalı birtakım haklar potansiyel olarak etkilendi.

MADDE 5

62. Konvansiyon'un 5. maddesi özgürlük ve güvenlik haklarını düzenlemektedir. Konvansiyon bu hakkın yetkili bir mahkeme tarafından verilen bir hükmü müteakip kişinin hukuka uygun olarak tutuklanması ve bir suç islediği hususunda makul şüphe bulunan şahısların yetkili yasal merciler önüne çıkarmak için hukuka uygun olarak tutuklanması da dahil olmak üzere belli bazı istisnalar kaydıyla garanti altına almaktadır.

63. Bu madde esas olarak keyfi tutuklama ile alakalıdır ve kaynağını İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 3. maddesi ("yaşamak, hürriyet ve kişi emniyeti her ferdin hakkıdır") ve 9. maddesi ("hiçkimse keyfi olarak tutuklanamaz, alıkonamaz veya sürgün edilemez") maddelerinden alır.

64. Başarısız darbeden bu yana tutuklanan insan sayısı hakkında kesin bir rakam bulunmamaktadır

ancak 75.000 rakamı çoğu insan tarafından makul bir tahmin olarak kabul edilmektedir. Kanaatimce, tutuklamaların dayanağı Bylock uygulamasını kullanmak ve Bank Asya ile çalışmak veya Gülenist bağlantıları olduğuna inanılan bir eğitim kurumunun öğrenci yurdunda kalmak gibi yapıldığı tarihte suç olmayan bir takım eylemler ise, o takdirde bu kadar yüksek sayıda kişinin tutuklanmasının haklı gerekçesi olabileceği düşünülemez.

65. Bu şekildeki tutuklamalar keyfi ve haksız olarak tutuklananların konvansiyona dayalı haklarını ihlal eder. Cezai kovuşturma sebebiyle tutuklama tutuklu kişinin suç işlediğine dair oluşan "makul şüphe"ye dayanmıyorsa keyfidir. Bu [makul şüphe] düşük bir eşik olmasına rağmen tutuklamanın Bylock uygulamasını kullanımı nedeniyle ve belki bunun yanında, yapıldıkları tarihte suç teşkil etmeyen belli bir gazeteyi okuma, belli bir bankayla çalışma veya belli bir öğrenci yurdunda kalma kalma gibi Gülenist amaçlara sempati göstergesi olan belli bir takım eylemler sebebiyle yapılması durumunda bu tutuklama kanaatimce keyfidir ve konvansiyonu ihlal eder.

66. Şunu da söylemek gerekir ki, Bylock Uygulaması Tenik Raporu'nda "Bylock münhasıran FETÖ/PDY terör örgütü mensuplarının kullanımına sunulmuştur" çıkarımının arkasındaki nedenler ve deliller güvenlik gerekçesiyle açıklanmamıştır. Bu özellikle önemlidir zira; bu çıkarım hem tartışmalıdır hem de bu alanda uzmanlaşmış başkalarınca da karşı çıkılan bir çıkarımdır. O'Hara karşısında Birleşik Krallık, no. 37555/97, #35 AİHM 2001 – X davasında AİHM "terörizm suçlarıyla mücadele zorunlulukları, "makul olma" nosyonunu Madde 5:1(c) ile güvence altına alınan koruma mekanizmalarına zarar verilmesi noktasına kadar genişletilemez" demektedir.

67. Kanaatimce kişilerin Bylock uygulamasını indirdikleri için tutuklanmaları şüphesiz keyfi ve Konvansiyon'un 5. maddesinin ihlalidir.

MADDE 6

68. 6. Madde kişi için adil yargılamayı garanti eder. Türkiye'de yapılan bir yargılama X isimli bir kişiyi Bylock uygulamasını tetkik eden teknik bir raporu esas alarak mahkum etti, kararda mahkeme sözkonusu raporun vardığı sonuca doğrudan atıf yaptı: "Bylock münhasıran FETÖ/PDY terör örgütü mensuplarının kullanımına sunulmuştur".

69. Buna göre herhangi bir sanığın Bylock uygulamasını kullandığı ortaya çıkarsa FETÖ/PDY terör örgütüne üyelik başka hiçbir delile gerek duyulmaksızın kanıtlanmış sayılıyor zira iddiaya göre

bu uygulama sadece örgütün üyelerince kullanılıyor. X'in davasında [örgüt üyeliğini] destekleyen deliler olarak Bank Asya hesabı ve Gülen Hareketi ile ilişkilendirilen bir öğrenci evinde kalmış olmak olarak tespit edildiği iddia ediliyor. Bu iki delilin tek başlarına terör örgütü üyeliğine delil teşkil edebilmesi mümkün görünmüyor ve Bylock kullanımından oluşan esas ve nihai delile destek olarak değerlendiriliyor olmalılar.

70. Sanığın "aleyhindeki şahitleri sorgulaması ve ya sorgulamış olması" adil yargılamanın esaslı bir prensibidir ve bu husus madde 6.3'te vücut bulmuştur. Yargılamada teknik raporun delil olarak değerlendirilmesi bu konvansiyon hakkının apaçık ihlalidir. Raporu yazanların kimlikleri belirtilmemiş, ifade vermemişler, kim olduklarını kimse bilmiyor, ehliyet ve tecrübeleri bilinmiyor ve dayanak olarak alınarak hüküm kurulan çok önemli sonuca nasıl ulaştıklarına dair yöntemler açıklanmamış. Yazarlarına soru sorma imkanı yok ve ne çoğu Türkiye ile hiçbir bağlantısı olmayan 40'ın üzerinde ülkede uygulamanın indirilmiş olmasına nasıl bir açıklama getirecekleri talep edilebiliyor ne de Türkiye dışındaki ülkelerde yapılan indirmelerin başarısız darbeye karışan terör örgütü üyelerince yapıldığı kanısına varırken hangi delilleri göz önüne aldıkları sorulabiliyor.

71. Buna ek olarak 6. Madde kanunla kurulmuş bağımsız ve tarafsız mahkemeyi garanti altına alır. Genel Kurul'un belirttiğine göre "*Demokratik bir toplumda mahkemelerin kamuya ve bundan da önemlisi eğer ceza yargılaması sözkonusu ise sanığın kendisine güven telkin etmesi esaslı önem arzeder*". Bu hedefi gerçekleştirebilmek için yargıç bağımsız ve tarafsız olmalı ve dava ne yönde olursa olsun karara bağlandığında ihraç tehdidine maruz bırakılmamalıdır. Mahkeme [AİHM] yargıçların nasıl atandığına, görev sürelerinin ne olduğuna, dışarıdan gelebilecek baskılara karşı sahip oldukları güvencelere ve bağımsız görünüp görünmediklerine bakacaktır.

72. Elimdeki belgeler ışığında 2016 İnsan Hakları Uygulamaları Ülkeler Raporu'nda ABD Dışişleri Bakanlığı'nın 3000 yargı mensubunun başarısız darbeden sonra açığa alındığını, tutuklandığını, meslekten atıldığını ve/veya malvarlıklarının dondurulduğunu tespit ettiğinin altını çiziyorum. Aynı rapor, bu hususun "*yargı bağımsızlığı üzerinde ürpertici bir etki yarattığını*" belirtti. Yaklaşık 956 yeni yargıç atandı. Devletin bu tavrı yargı bağımsızlığını can evinden vurmuştur ve Madde 6'nın daha da çok ihlal edilmesi görünümündedir.

73. Daha esaslı bir soru da bir bütün olarak yapılan yargılamanın adil olup olmadığı ile ilgilidir. AİHM normalde delillerin geçerliliğini veya yerel mahkemelerin delillere ne kadar ağırlık verdiğini değerlendirmeyecektir. Ancak Mahkeme, Madde 5'in ihlali olan keyfi bir gözaltının

olduğu ve sanığın suçunu kanıtlayacak hiçbir delilin olmadığı bir yargılama gibi kendine özgün bir durumla karşı karşıyadır. Bu şartlarda yapılmış bir yargılamanın "*adil*" olduğu söylenemez ve mahkeme genel olarak adillik hususunda kanaat sahibi olabilmesi için vakıaya daha geniş bir perspektiften bakmaya ikna edilebilir. Ancak yine de belki de en kolay yol şahitlere soru sorma hakkının açık ihlali ve yargı bağımsızlığının bulunmadığı yolları olabilir.

74. Mahkeme'nin probleme yaklaşımı nasıl olacak olursa olsun, kanaatimce X'in yargılamasında Madde 6'nın açık ihlali sözkonusudur.

MADDE 7

75. 7. Madde kişiyi geriye yürüyen yasamaya karşı korur. İşlendiği anda milli ya da uluslararası hukukta suç oluşturmayan fiiller veya ihmallerden ötürü suçlu bulunmaya karşı koruyor. Konvansiyon'a göre bu hak derogasyona tabi bir hak değil.

76. X'in davasında Gülen Hareketi yasadışı örgütler listesine eklenmeden önceki dönemde bile bu harekete üye olunduğuna veya desteklediğine dair hiçbir delil yoktu. Gülen Hareketi ile bağlantıyı kanıtlamak amacıyla dayanılan tüm deliller örgütün yasaklı örgütler listesine eklenmesinden önceye tarihlenmişti. Başka bir şekilde ifade etmek gerekirse, Bylock uygulamasının Gülen Hareketi yasaklı örgütler listesine eklenmeden önce kullanıldığı tespit edilmişti. Harekete üyelik ve desteğin, Hareket yasaklı örgütler listesine eklendikten sonra devam ettiğine dair hiçbir delil yoktu.

77. Ayrıca, destekleyici deliller olan Bank Asya ile çalışmak ve öğrenci evinde kalmak da hareketin yasaklı örgütler listesine eklenmesinden önceye tarihleniyor. Bu eylemler o dönemde yasadışı değildi.

78. Yani, X'in mahkumiyeti tamamıyla Gülen Hareketi'nin terör örgütleri listesine eklenmesinden önce gerçekleşen eylemlere dayanmaktadır. Bu açıkça Madde 7'nin ihlalidir. En iyi ihtimalde bile, kararda belirtilen delillerin kanıtlayabldiği tek şey X'in Hareket terör örgütü listesine alınmadan önce Bylock uygulamasını indirdiği ve kullandığı, Bank Asya ile çalıştığı ve belli bir konutta kaldığıdır. Bütün bu eylemler o bunları yaptığında tamamen hukuka uygundu ve ayrıca o zaman Gülen Hareketi'ne üyelik ve destek yasaldı.

79. Bu şartlar altında, bu delillere göre terör örgütüne üyelikten mahkumiyet kurmak geriye yürüyecek şekilde suç üretmektir ve Madde 7'nin açık ihlalidir.

80. Genel bir prensip olarak AİHM normalde milli hukukun ulusal mahkemelerce yorumlanması konusuna girmeyecektir ancak bunun bir istisnası muhtemel 7. Madde ihlalleridir. 7. Madde'nin değerlendirildiği bir olayda Genel Kurul, mahkumiyet için 7. Maddeye uygun olmayan ve onunla eşzamanlı bir hukuki dayanağın var olup olmadığını inceleyecektir.

SONUÇ

81. Okuduğum duruşma tutanağında AİHK 6. ve 7.maddelerinin açık ihlalleri görülüyor.

82. Buna ek olarak, başarısız darbeden sonra çok sayıda insanın tutuklanması keyfiydi ve Bylock kullanmanın belirli bir gruba üyeliği ispat ettiği gibi hatalı bir kanıya dayanıyordu. Bu türde tutuklamalar ile insanların 5. Madde ile korunan hakları ihlal edilmiş oldu ve onların da yargılamaları X'in yargılaması gibi yapıldıysa o takdirde 6. ve 7. maddeler de ihlal edilmiştir.

83. Konvansiyon'un 34. maddesine göre AİHM konvansiyona dayalı haklarından birinin ihlalinden ötürü mağdur olduğunu iddia eden her kişi, sivil toplum kuruluşu veya bireylerden oluşan bir topluluktan başvuru alabilir. Bu somut olayda kesinlikle başvuru yapılabilir.

84. Başka ihlallerin de meydana gelmiş olması muhtemel ancak başkaca delil yokluğunda bunun hakkında bir sonuca ulaşmam mümkün değil. İşkence ile ilgili iddialar ortaya atıldı ki eğer bu iddialar doğruysa bu 3. maddenin ihlali anlamına gelir. Öte yandan Gülen Hareketi'nin amaç ve hedeflerinin tartışılmasına izin vermemek de 9. maddenin ihlali anlamına gelir, ancak bununla ilgili bir kanıya varabilmek için elimde yeterli belge yok.

85. Elimdeki belgelere göre başarısız darbeden sonra tutuklananlardan bazılarının işkenceye maruz kaldıklarına dair sağlam kanıtlar mevcut. Bu Uluslararası Af Örgütü ve başka çok sayıda insan hakları örgütünün görüşü. Ne yazık ki deliller işkenceden kimin sorumlu olduğunu, kimin yetkilendirdiğini ve kimin onayladığını açığa çıkarmıyor. Bu yönde bir delil olmadan herhangi bir şahsı adalet önüne çıkartmak mümkün değil. Bu şahısların kimlikleri saptanabilirse o takdirde bu fiiller Criminal Justice Act 1988'in [Ceza Yargılaması Kanunu 1988] 135 ve 136 maddeleri uyarınca bu ülke mahkemelerinin yargılama yetkisini haiz olacakları uluslararası suç teşkil edecektir. Dava açılabilmesi için öncelikle Başsavcının onayı gerekecektir.

86. Buna göre, eğer işkenceyi ortaya koyacak deliller ortaya çıkarsa bu delillerin sorumlu olarak saptadığı kişiler Başsavcı'nın onay vermesi şartıyla bu ülkede yargı huzuruna çıkarılabilirler.

William Clegg QC

Simon Baker

25 Temmuz 2017

EK BİR – THOMAS MOORE'UN ADLİ RAPORU

[Tercüme Edilmemiş Metin Var]

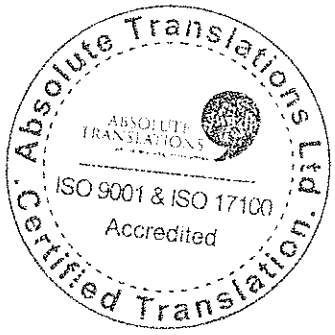

2. GİRİŞ

2.1 Yazar Hakkında

Ben Thomas Kevin Moore. Uzmanlık alanım adli bilgisayarcılık ve de özellikle bilgisayar sistemlerinden bilgi kurtarılması ve bu bilgilerin analizi.

Yaklaşık 15 yıldır adli bilgisayarcılık uzmanıyım. Birleşik Krallık ve Avrupa hukuk bürolarının yetkilendirmesiyle uzman tanık olarak hareket ettim. Bilgisayar sistemlerinden ve belleklerden data kurtardım; ve elektronik deliller ile bunların basılı suretlerini inceleme hususunda tecrübe sahibiyim. Birleşik Krallık'ta ve başka ülkelerde görülen davalarda mahkemelere delil ve bilirkişi görüşü sundum. Dijital delillerin yönetilmesi alanında talimatnameler hazırladım ve eğitim verdim. Hem Bilirkişi Tanık Enstitüsü'nün (Expert Witness Institute) hem de Britanya Bilgisayar Derneği'nin (British Computer Society) profesyonel üyesiyim. Bilirkişi raporu sunma yetkimi gösteren unvanlarımın ve deneyimimin detayları Ek A'da bulunmaktadır.

2.2. Meselenin Özet Arkaplanı

Mesele 15 Temmuz 2016'da gerçekleşen bir darbe girişimini müteakip tutuklanan bir grup insanı ilgilendiriyor. Bu kişilerin ByLock mesajlaşma uygulaması ile gönderilen ve alınan mesajları işleyen sunucudan elde edilen iletişim kayıtları vasıtasıyla tespit edildiğini anlıyorum. Bu mesajların çıkarılmasının ve sonrasında kişilerin kimlik tespitinin Türkiye ulusal istihbarat örgütü olan MİT (Milli İstihbarat Teşkilatı) tarafından gerçekleştirildiğini anlıyorum. Ayrıca MİT yetkilileri ByLock Uygulaması Teknik Raporu ('MİT Raporu') adıyla bir rapor hazırladılar.

Ben bu raporu incelemek ve orada yer alan Bylock uygulamasının teknik işleyişi ile ilgili iddiaları ve uygulamayı ve mesajlaşma hizmetini sağlayan sunucudan kullanıcı bilgilerinin alınması ve kullanıcıların kimliklerinin tespit edilmesi ile ilgili mütalaa sunmak üzere yetkilendirildim.

Thomas Kevin Moore'un Raporu

Uzmanlık Alanı Adli Dijital İşlemler

2.3 Teknik Terimler ve Açıklamalar

Teknik terimleri kalın harfler ile belirttim. İlk defa kullanıldığında ilgili terimin tanımını yaptım ve Ek B'de yeralan sözlüğe ekledim.

3. Ele Alınacak Konular ve Yetkilendirme Beyanı

3.1 Yetkilendirme

Bu mesele ile ilgili olarak 2 Bedford Row, Londra WC1R 4BU adresinde faaliyet gösteren avukat William Clegg QC tarafından yetkilendirildim. 22 Haziran 2017 tarihinde yetkilendirildim. *Bylock Uygulaması Teknik Raporu* başlıklı raporun İngilizce tercümesini incelemem ve aşağıdaki hususlarda görüş bildirmem için yetkilendirildim.

- Bylock uygulamasının teknik değerlendirilmesinin tutarlılığı, işletim yöntemi ve işletildiği server-side bilgisayar sistemi

3.2 Amaç

Bu raporu uzmanlık alanıma giren konularda Mahkeme'ye objektif ve tarafsız görüş sunarak bağımsız yardım sağlamak amacıyla hazırladım.

3.3 Sorular

Raporda şu konuları ele alacağım;

- Bylock Uygulaması Teknik Raporu'ndaki teknik görüşlere doğru ve hatasız görüşler olarak ne oranda dayanılabilir?

4. Olgular Hakkındaki Araştırmalarım

ByLock Uygulaması Teknik Raporu'nun profesyonel tasdikli olduğu belirtilen İngilizce tercümesi tarafıma sağlandı. Olgulara dönük araştırmam buna ve uygun olan yerlerde kendi test ve araştırmalarımdan elde ettğim destekeyici olgusal bilgilere dayanıyor.

4.1 Varsayılan Olgular

Benden herhangi bir başka olguyu önce kendi incelemelerimle tatmin edici bir şekilde tasdik etmeksizin kabul etmem istenmedi. Bu incelemelerin ne olduğunu aşağıda kısım 4.2 ve 4.4'te açıkladım.

4.2 Olguların Soruşturulması/Araştırılması

Bana sağlanan belgeleri esas alarak kısım 3.3'te belirtilen sorunlar bağlamında birtakım araştırmalar gerçekleştirdim. Bu araştırmanın detayları kısım 4.6'da sunulmuştur.

4.3 Belgeler

Bu raporu ortaya koyarken hem beni yetkilendiren avukattan hem de başkaca kaynaklardan elde ettiğim belgeleri kullandım. Kaynak belgelerin tam listesi Ek C'dedir.

4.4 Mülakat ve İnceleme

Bu hususla ilgili olarak kısım 4.6'da açıklananlar hariç olmak üzere herhangi bir mülakat yapmayı gerekli görmedim.

4.5 Araştırma

Kısım 4.6'da açıklanan durum hariç bu hususla ilgili bir arştırma yapmayı gerekli görmedim.

4.6 Ölçüm, Test ve Deneyler

Mütalaam, bana sağlanan belgesel kanıtların gözden geçirilmesine dayanmaktadır. Bu hususla ilgili olarak herhangi bir ölçüm, test veya deney yapmayı gerekli görmedim.

5. Mütalaa

5.1 Soru 1

Bylock Uygulaması Teknik Raporu'ndaki teknik görüşlere doğru ve hatasız görüşler olarak hangi ölçüde dayanılabilir?

ByLock kullanıcılarının kendi aralarında kişisel olarak iletişim kurmalarını sağlayan ve bunu şifreleme yoluyla yapan bir akıllı telefon uygulamasıydı. Bu uygulama Android işletim sistemi ile çalışan telefonlarda kullanılmak üzere Google Play'den, IOS işletim sistemi ile çalışan telefonlarda kullanılmak üzere ise Apple Store'dan indirilebiliyordu. Her ne kadar uygulama şimdi bu iki siteden kaldırılmış olsa da resmi olmayan versiyonları hala üçüncü taraf internet sitelerinde mevcut, ancak bu versiyonların kurulumu o kadar basit değil ve daha iyi derecede teknik tecrübe gerektiriyor. ByLock uygulaması, *Telegram, Whatsapp, Silent Circle* gibi diğer güvenli iletişim uygulamalarına benzer biçimde çalışmak üzere tasarlanmıştı. Uygulama, kullanıcılara özellikle şunları sağlıyordu...

- internet protokolu (VOIP) üzerinden güvenli sesli arama

- belli bir süreden sonra kendi kendini imha etmek üzere yapılandırılabilecek şekilde şifreli anlık mesaj gönderme ve alma
- resim, belge ve video değiştokuşu yapma.

Bylock bir istemci/sunucu mimarisine sahipti ve içerik kullanıcılar arasında merkezi bir sunucu vasıtasıyla işleniyordu. Uygulama indirilip kurulduğunda her bir yeni kullanıcıya atanan özel güvenlik anahtarları düzeneğiyle gizlilik sağlanıyordu. Uygulama ile ilgili çok az sayıda resmi belge mevcut ancak görünen o ki ByLock sunucusuna parola kullanılarak gönderilen özel güvenlik anahtarları orada açık ve şifrelenmemiş bir metin olarak saklanıyordu. Bunun sonucu olarak eğer sunucu güvenliği bir şekilde delinirse orada saklı bulunan mesajlaşma trafiği ve kullanıcı bilgileri korumasız kalacak ve muhtemelen de şifreleri çözümlenebilecekti. Ayrıca sunucu tek hata noktası teşkil etmekteydi ve sunucunun işleyişinde meydana gelebilecek herhangi bir hata ByLock'un mesajlaşma servisini durdurabilecekti.

ByLock'un Google Play Store ve Apple iTunes Store'dan temin edilebilir olması

MİT Raporu'nun 2.3. paragrafında şöyle denmektedir

Uygulamanın Android işletim sistemi üzerinde çalışan '1 serisi' ve '2 serisi' olarak adlandırılabilecek iki temel sürümü bulunmaktadır. 2 Serisi aynı zamanda ByLocl++ olarak da adlandırılmış olup, Google Play'da farklı bir sayfadan yeni bir uygulama gibi sunulmuştur.

1 serisi versiyonların en sonuncusu olan "ByLock 1.1.7"nin 2014 yılının Aralık ayında güncellendiği anlaşılmaktadır. Daha sonraki süreçte ByLock++ (2 serisi) piyasaya sürülmüş, uygulama Google Play'den tamamen kaldırılana kadar bu sürüm kullanıma sunulmaya devam edilmiştir. Versiyonların yaklaşık tarihlerini gösteren ekran görüntüsü Ek-1'de, uygulamanın Google Play'den yaklaşık indirilme sayılarına ilişkin ekran görüntüsü Ek-2'de sunulmuştur."

ByLock, Google Play Store ile Apple Itunes Store'da genel indirime açıktı. Google Play Store'daki uygulama tarihinin incelenmesi aşağıdaki olay zaman çizelgesini ortaya koymaktadır[1]

Tarih (Geriye doğru kronolojik sırayla)

3 Nisan 2016	Uygulama yayından kaldırıldı
19 Ocak 2015	100.000+ yükleme ile kilometre taşı
27 Aralık 2014	Sürüm 1.1.7'ye güncelleme (kayıtlı son güncelleme)
7 Eylül 2014	Sürüm 1.1.6'ya güncelleme
1 Eylül 2014	Sürüm 1.1.5'e güncelleme
28 Ağustos 2014	Sürüm 1.1.4'e güncelleme
24 Ağustos 2014	50.000+ yükleme ile kilometre taşı
15 Temmuz 2014	Sürüm 1.1.3'e güncelleme

[1] Https://www.appbrain.com/app/bylock%3A-secure-chat-talk/net.client.bylock sayfasına bakınız.

29 Haziran 2014	Katagori Haber ve Dergilerden İletişim'e kaydırıldı
29 Haziran 2014	Sürüm 1.1.2'ye güncelleme
1 Haziran 2014	10.000+ yükleme ile kilometre taşı
28 Mayıs 2014	Sürüm 1.1.1'e güncelleme
20 Mayıs 2014	5.000+ ile kilometre taşı
20 Mayıs 2014	Sürüm 1.0.8'e güncelleme
16 Mayıs 2014	Sürüm 1.0.7'e güncelleme
12 Mayıs 2014	Sürüm 1.0.5'e güncelleme
4 Mayıs 2014	1.000+ yükleme ile kilometre taşı
30 Nisan 2014	Sürüm 1.0.1'e güncelleme
24 Nisan 2014	100+ yükleme ile kilometre taşı
22 Nisan 2014	50+ yükleme ile kilometre taşı
11 Nisan 2014	Yeni uygulama

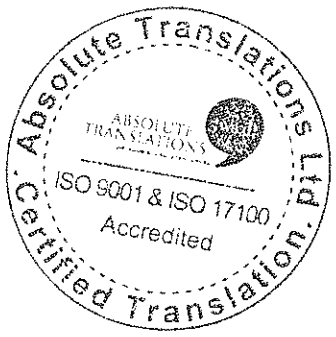

Benzer bir detaylı zaman çizelgesi Apple iTunes Store için halen mevcut değil. Ancak ByLock'un iTunes Store[2] Türkiye piyasasındaki popülerlik sırasıyla ilgili olarak geçmişe dönük bilgilere ulaşmak mümkün. Sıralama verileri, bir uygulamanın işlevine göre ayrıştırılmış bir alt-setteki mevcut uygulamalar bütünü ve diğer uygulamalarla karşılaştırıldığında göreceli popülerliğini göstermektedir. ByLock ile ilgili olarak geçmişe ait veriler, uygulamanın ilk defa 28 Nisan 2014 ve son olarak 7 Eylül 2014 tarihlerinde sıralandığını gösteriyor. (Amerika Birleşik Devletleri piyasasındaki) iTunes Store'dan alınan tarihsel sıralama verileri, ilk sıralamayı altı gün öncesine 22 Nisan 2014 tarihine alarak ufak bir değişiklik göstermektedir. Ayrıca, diğer bölgesel piyasalar[3] için de iTunes Store geçmiş sıralama verileri mevcuttur. Bu veriler Bylock mesajlaşma uygulamasının 63 farklı ülkede 'Sosyal Ağ' katagorisi altında sıralandığını ve bu ülkelerin 60'ında benzer 1000 uygulama içinde yer almayı başardığını gösteriyor.

ByLock uygulamasının tanıtımı

MİT Raporu'nun 2.4. paragrafında ByLock geliştiricisinin yeni kullanıcı sayısını sınırlandırma saikiyle uygulamanın reklam ve promosyonunu yapmaktan imtina ettiğini öne sürüyor görünmektedir. 15 Kasım 2014[4] tarihinde yayınlanan ve Bylock geliştiricisi tarafından yazılıp internete koyulmuş gibi görünen bir blog yayınında bu iddiayı destekleyen bazı kanıtlar yer almaktadır...

"Öncelikle yoğun ilginize gerçekten müteşekkirim, ByLock'un yaklaşık 1 milyon kayıtlı kullanıcısı

[2] https://www.appannie.com/apps/ios/app/bylock/rank-history/?vtype=day&countries=US,TR&start_date=2014-04-13&end_date=2014-09-07&view=rank&legends=22%7C02 sayfasına başvurunuz

[3] https://www.appannie.com/apps/ios/app/bylock/app-ranking/?type=best-ranks&date=2014-09-07 sayfasına başvurunuz

[4] https://bylockapp.wordpress.com/ sayfasına başvurunuz

var ki bu benim beklentilerimin ötesinde. Bu kadar çok kullanıcıyı idare etmek çok zor, ve sayıları günbegün artıyor. Bunu yavaşlatmak için birkaç hafta önce uygulamamı AppStore'dan kaldırdım. Çok faydası oldu ama o kadar da çok değil."

Buradaki beyan geliştiricinin yeni ByLock kullanıcılarının kaydolmasını sınırlandırma amacı güttüğü iddiasını desteklememektedir. Ancak MİT Raporu'ndaki iddianın aksine, kanaatimce bu girdide kullanılan dil, bunun kimlik gizliliğini sağlamaya yönelik nedenlerden değil, geliştiricinin teknik altyapısının öngörülemeyen hacimde kullanıcıyı idare edecek durumda olamaması ile ilgili nedenlerden dolayı gerçekleştiğini ifade ediyor. Gerçekten de hızlı büyümenin uygulamanın performansını etkileyeceğine dair bir kanıt yok. MİT Raporu'na göre ByLock uygulaması, mesajların işlenmesi ve dağıtımı için istemci/sunucu modelini dayanak almaktadır. ByLock kullanıcısı tarafından gönderilen her mesaj etkin bir şekilde bir sunucuya yükleniyor ve gönderilmek istenen alıcıya dağıtıma hazır hale getiriliyor. Bu işlemin bir parçası olarak mesajın kendisi başkaca farklı üstverilerle birlikte sunucudaki bir seri veritabanı tablosunda saklanıyor. Yine MİT Raporu'na göre Bylock sunucusu ele geçirildiğinde 17 milyondan fazla mesajın ve 215.092 kayıtlı kullanıcının kayıtlarını içeriyordu. Böyle bir faaliyetin ByLock sunucusuna nasıl bir yük oluşturduğu ile ilgili herhangi bir analiz yapılmamış görünüyor fakat gayet muhtemelen sunucu işlemsel kapasitesinin sınırlarına yaklaşmaktaydı. Böyle bir durumda kanaatimce geliştiricinin altyapı kapasitesini arttırana kadar yeni kullanıcıların kayıt yapmasına bir sınırlama getirmesi gayet makuldür.

Dahası, MİT Raporu'ndan ByLock'un ticari bir saikle kullanıma sunulmadığı ve geliştiricinin referansların tespitinin mümkün olmadığını anlıyorum. Yeni kullanıcıların ByLock uygulamasını indirme ve kaydolma mekanizması hakkında yapılan açıklama herhangi bir ödemenin gerekmediğini ileri sürüyor ve uygulamanın hiçbir reklam içermediği de açıkca belirtiliyor. Bu tespitlere göre ByLock'u geliştiren ve yöneten kişi bunu ticari olmayan bir amaçla yapmış gibi görünüyor. Benim tecrübelerime göre bu tür projelerin beklenenden daha çabuk bir şekilde piyasa büyümesini yakalaması ve bunun sonucu olarak da kısa sürede başlangıç altyapısına fazla gelmesi görülmemiş birşey değildir. İlave altyapıyı destekleyecek bir gelirin yokluğunda en elverişli seçenek uygulamanın bilinirliğini ya da ülke veya piyasa segmentini sınırlamak gibi yöntemlerle kullanıcı faaliyetlerini sınırlamaktır. Sosyal ağ servisleri, kritik bir kullanıcı kütlesine ihtiyaç duyduklarından bu gibi önlemler genellikle kısa vadeli çözümlerdir ve işlemsel kapasitenin arttırılmasına yönelik daha uzun vadeli stratejilerin yokluğunda bu gibi servisler genellikle faaliyetlerine son verirler.

Örgütler tarafından kullanım

MİT Raporu'nun 2.4. paragrafında "...örgütsel amaç ve temalı bir kullanım gözlemlenmiştir" denmektedir. Ancak bu sonuca nasıl varıldığı ve aslında 'örgütsel amaç' ile neyin kastedildiği açık

olmaktan uzaktır.

Mesajlaşma uygulamalarının genel olarak sosyal maksatlarla kullanıldığını söylemek doğrudur ancak ticari kuruluşların, sosyal toplulukların, hayır kuruluşlarının, suç çetelerinin ve hatta terör örgütlerinin bunları müşterileriyle, üyeleriyle ve ortaklarıyla iletişim için kullanmaları da gittikçe daha sık görülen bir husus. Gerçekten de, *Telegram* mesajlaşma uygulamasının IŞİD tarafından yaygın bir şekilde kullanıldığı dile getirilmektedir[5]. Bu nedenle kanaatimce ByLock'un şahıslar olduğu kadar örgütler tarafından da kullanılmış olması şaşırtıcı olmayacaktır.

ByLock sunucusuna erişim yöntemi

MİT Raporu'nun içeriğinden ByLock uygulamasının mesajları ve üye kayıtlarını işlediği sunucuda saklanan içeriğe ulaşılmış olduğu açık. Uygulamanın işleyişini kolaylaştıran veritabanı yapılarına oldukça çok atıf yapılmakta ve görünen o ki oldukça büyük boyutta üye kayıt ve mesajlaşma verisi sunucudan kurtarılmış. MİT raporu'nun 3.1 paragrafı bu erişimin ulusal hukuk çerçevesinde Türk istihbarat kurumlarına verilen yetkiler kullanılarak gerçekleştirildiğini öne sürmektedir. Uygulama geliştiricisinin bu erişimi sağlamada ve Bylock sunucu teknolojisinin analizinde dahli olup olmadığı belirtilmemiştir.

Ancak değişik e-postaların ve eklentilerinin kısmi olarak MİT Raporu'nun 3.5.4 paragrafında kopyalarının bulunması dikkate değer. Bu hususla en ilintili olarak raporun 14. sayfasında yer alan ve Yandex internet posta servisinin ekran görüntüsü olarak kopyalanmış bir e-postadır. E-postanın üstbilgisine göre bu mesaj dashjohn@yandex.com e-posta adresine gönderilmiş. Ekran görüntüsünün sağ üst köşesindeki hesap bilgisine göre bu aynı kullanıcı ekran görüntüsü alındığı anda internet postası arayüzüne bağlı durumda. Bu, ekran görüntüsü alan şahsın ya dashjohn@yandex.com hesap şifresini ortaya çıkardığını ya da hesap sahibi tarafından kendisine yardım edildiği anlamına gelir.

ByLock arama istatistikleri

MİT Raporu'nun 3.3. paragrafı, müracaat kolaylığı anlamında aşağıda yer verilen, iki grafik ihtiva etmektedir.[6] Bunlardan ilki (Grafik 1) 17 Aralık 2013 ile 17 Şubat 2016 tarihleri arasındaki dönemde Türkiye içinden Google arama motoru vasıtasıyla "bylock" terimi için yapılan aramaların sayısını göstermektedir. İkinci grafik benzer bilgiyi ihtiva etmektedir ancak Fransa, Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki lokasyonlardan yapılan arama sayılarını gösteren ek veri serilerini de ihtiva ediyor.

---

[5] http://www.washingtontimes.com/news/2017/jan/8/isis-using-telegram-app-to-broadcast-terror-instru/ sayfasına bakınız

[6] Kaynak: 17 Aralık 2013 ile 17 Şubat 2016 arasındaki dönemde 'bylock' arama terimi için Google Trends kaynak verileri.

Grafik-1: 'ByLock' terimi için göreceli arama ilgisi (sadece Türkiye)

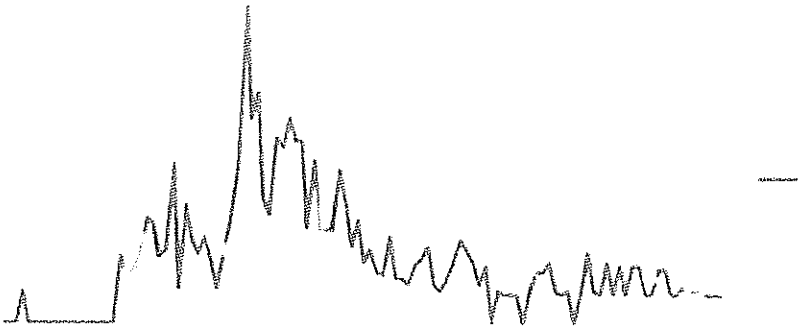

Grafik-2: 'ByLock' terimi için göreceli arama ilgisi

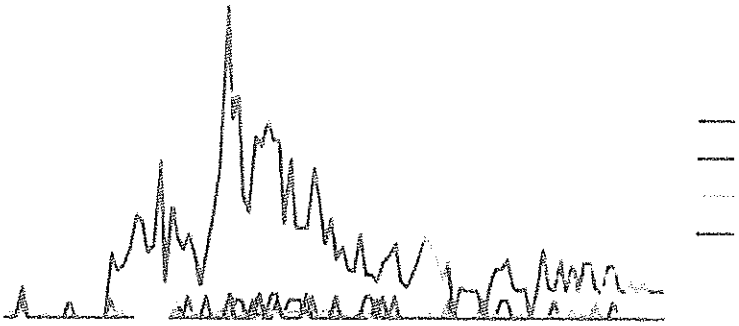

Bu grafikler sadece her bir lokasyonda yapılan arama sayısını ve sadece Google arama motoruyla yapılanları göstermektedir. Bu kısıtlılığa rağmen MİT Rapor'nun yazarı "diğer ülkelerden yapılan aramaların da örgütün yabancı ülkelerdeki mensupları tarafından veya Türk kullanıcılar tarafından VPN bağlantısı ile gerçekleştirildiğine inanıldığını" vurgulamaktadır. Ancak bu iddianın haklılığını ortaya koyacak hiçbir delil sunulmamaktadır. Grafikler aramaları gerçekleştiren kişilerin örgütsel bağlantısını ortaya koyacak hiçbir emare vermemektedir ve her bir arama yapıldığında sanal özel ağların kullanımda olup olmadığını belirlemede kullanılamazlar. Rapor bağlamındaki bu önerme bu nedenle mesnetsiz ve tamamıyla spekülatiftir.

ByLock ile ilgili internet paylaşımları

Ayrıca MİT Raporu'nun 3.3. paragrafında "15 Temmuz 2016 öncesinde "Bylock" hakkında paylaşımda bulunan kullanıcıların büyük çoğunluğunun FETÖ/PDY lehine paylaşımlarda bulunduğu görülmüştür" denmektedir. Böyle bir iddianın bu kullanıcıların yaptıkları değişik paylaşımlar rapora kopyalanmak suretiyle çok basit bir şekilde betimlenebilirdi. Ne var ki,yine, raporda bu beyanı haklı gösterecek hiçbir kanıt yer almamaktadır.

ByLock'un kaynak kodunda Türkçe'nin kullanılması

MİT Raporu'nun 3.4.2.1. paragrafında uygulamanın istemci tarafını oluşturan kaynak kodunun ters mühendisliğe tabi tutulduğu iddia ediliyor. Kod dönüştürücü olarak adlandırılan bu tür aygıtlar kolayca temin edilebilir ve alttaki kaynak kodunun, potansiyel olarak sınırlı bir şekilde bile olsa, uygulamanın herkese açık formatından elde edilebilmesi için bir vasıta teşkil ederler. Bu nedenle MİT'in alt kaynak koduna erişebilmiş olması ByLock geliştiricisinin MİT'in araştırmalarında payı olduğunu kendi başına göstermez.

Raporda kaynak kodunda Türk dilinin kullanılmış olduğu belirtilmiş ancak uygulamanın kullanıcı arayüzünün isteğe göre ayarlama imkanı sunup sunmadığına değinilmemiştir. Bir uygulamanın uluslarası kullanım için dizayn edildiği durumlarda geliştiricinin uyarı, sistem mesajları vs'nin verildiği esas dili değiştirme opsiyonunun olması göreceli olarak sık karşılaşılan bir durumdur. Buna göre, uygulama ibarelerinin tercümelerinin kaynak kodunda yer almasını beklemek makul olacaktır.

ByLock uygulamasının ağ modeli

MİT Raporu'nun 3.5.1. paragrafı "*...Bylock uygulaması ile uygulama sunucularımda çalışan yazılımların işleyişini gösterdiğini*" iddia ettiği bir şemayı ihtiva etmektedir. Ne var ki yine bu şemanın nasıl oluşturulduğu açık değildir. Şema özellikle ByLock sunucusunun açıkça kapsamı dışında yer alan bir ağ altyapısının unsurlarını göstermektedir. Bunlar hiçbir şekilde sadece sunucunun veya istemci taraf uygulamanın analizi ile belirlenemez.

Raporda sanal özel ağların mesaj gönderme ve alma için gerekli altyapının gerekli bir unsuru olduğu iddiasını destekler nitelikte hiçbir kanıt yoktur. Dahası, MİT Raporu paragraf 3.6.2.11'de sunucudaki uygulamanın veritabanında kayıtlı IP adreslerinin Bylock hizmetinin herbir kullanıcısının kimliğini tespitte kullanıldığı belirtilmektedir. Ancak eğer sistem raporda gösterildiği gibi VPN sistemleri mevcut olarak yapılandırılmış olsaydı, ByLock veritabanında tutulan IP adresleri kullanıcıların kimliğini tespit için kullanılamazdı zira bu bağlamda VPN'in başlıca fonksiyonlarından biri son kulanıcıların gerçek IP adresini muğlak hale getirmek olacaktı.

MİT Raporu'nda yer alan şemada başka bazı tutarsızlıklar da mevcut. Örneğin, ByLock uygulamasının mobil veri ağları bunlar üzerinden mesaj alımı ve gönderimi için kullanabileceği genel olarak kabul ediliyor. Buna rağmen şemada 'ev tipi kablosuz modem'e yer verilmiştir. Bunun hangi amaca yönelik olarak yapıldığı veya niye gösterildiği açık değil. Ayrıca, mobil baz istasyonunun `Turkcell, Türk Telekom, Vodafone`a ait olarak betimlenmesi de yanıltıcı zira ByLock uygulaması diğer başka mobil ağlarda da global olarak kendi sunucusuyla iletişim sağlama kabiliyetine sahip görünüyor.

IP adreslerinin engellenmesi

MİT raporunun 3.5.5. paragrafında ByLock uygulaması yöneticisinin Türkiye'deki kullanıcıların mesaj trafiğini bir VPN servisi üzerinden sağlamaya zorlamak ve bu şekilde onların anonimliğini korumak maksadıyla Türkiye IP adreslerinin ByLock sunucusu üzerinden mesaj almalarını ve göndermelerini kasıtlı olarak engellediğine yönelik bir iddia mevcuttur. Bu iddianın gerekçesinin ByLock blogunda 15 Kasım 2014 tarihinde yayınlanan ve müracaat kolaylığı için aşağıda kopyası bulunan kısa bir paylaşım olduğu görünüyor. Kanaatimce, bu blog paylaşımına MİT raporunun yazarları tarafından yapılan yorum oldukça subjektif ve destekleyici başka bir belgenin yokluğunda, tamamen yanıltıcıdır. Paylaşımda, yöneticinin ByLock uygulaması kullanımının beklentilerini oldukça aştığını ve daha fazla kullanıcı kaydını engellediğini belirttiği görülüyor. Özellikle, uygulamayı 'App Store'dan kaldırdığını söylüyor ve belli bazı IP adres aralıklarından ByLock sunucusuna erişimi bu adreslerden kaynaklanan bazı kötü niyetli faaliyetler sebebiyle engellediğini açıklıyor.

Bylock Kullanımına Kısıtlama

Restriction on byLock Usage

MİT raporunda bazı IP adreslerinin kısıtlanmasına getirilen açıklama ilginç bir şekilde spesifik ve daha yaygın ve pragmatik olan bir açıklamayı gözardı etmektedir. Kişisel tecrübelerime göre genel IP adresleri üzerinden internete açık sistemlerin örneğin internete açık sunucuların kasten normal olarak işleyemez hale gelene kadar yüksek miktarda trafik hücumuna maruz tutulduğu *servisten yoksun bırakma saldırıları* gibi saldırılara maruz kalması göreceli olarak sık karşılaşılan bir durumdur. Bu tür saldırılara karşı uzun vadeli direnç yaratılması zor ve pahalı olabilir; ve bu nedenle daha küçük çaplı ve iddiasız servislerin sadece saldırıların geldiği düşünülen yerdeki IP

adreslerini engellemesi oldukça sık rastlanan bir önlemdir. Böyle bir hareket kısa dönemde, IP adresleri engelleme aralığında yer alan meşru kullanıcıları engelleme pahasına kısa vadeli çözüm sağlar.

MİT Raporu'nun 18. sayfasında belirli bazı IP adresleri aralıklarının ByLock mesajlaşma servisine erişimlerini engellemek için kullanıldığı iddia edilen bir komut listesi verilmiştir. Önemine binaen belirtmek gerekir ki bu komutlar IP adresinin engellenmesi ile alakalı komutlar değildir. Raporda toplam olarak 8 komut yer almaktadır ve hepsi şu formattadır;

```
iptables -A INPUT -s x.x.x.x/yy -j LOGGING
```

Ancak böyle bir komut aslında belirlenmiş bir IP adresi aralığını engellemez, onun yerine giriş yapma amaçlı bir kural yaratır. Böyle bir kural belirli IP adresleri aralığından yapılacak giriş teşebbüslerini daha sonra sonra başvurmak için kayıt altına aldıracaktır. İlginç bir şekilde, MİT raporunda sunucuya erişim kayıtlarını gösteren log dosyalarına ilişkin hiçbir bilgi yoktur. Varsa bu tür kayıtların analiz edilmesi, sunucunun daha önce saldırıya uğrayıp uğramadığını ve eğer uğramışsa bu saldırıların hangi IP adresi aralığından geldiğinin belirlenmesine yardımcı olabilirdi. Bu da sonrasında sunucu yöneticisinin birtakım IP adresi aralıklarını engellemekteki motivasyonunu anlamaya yardımcı olabilirdi.

Kayıtlı kullanıcılardan, üzerinden ByLock sunucusuna erişim sağlayacakları güvenli ve anonim bir VPN kullanmalarını talep etmek kullanılabilirlik perspektifinden olağan dışı bir strateji olacaktır. Teknik becerisi olan kullanıcılar için uygulanabilir olsa bile, teknik becerisi daha az olan kullanıcılar için böyle bir VPN hizmetini kurup kullanmak belirgin bir engel teşkil edecektir. Böyle bir hareket aralarında belli bir yerleşik ağ oluşmuş kişilerin arasındaki iletişimi, bu kullanıcıların internet bağlantılarında engellenmiş aralıklarda IP adreslerinin yer aldığı durumlarda, etkin bir şekilde sekteye uğratacaktır. Gerçekten de, MİT raporunda engelli IP adreslerini kimlerin kullanmış olabileceği ile ilgili hiçbir kanıt yok.

IP adreslerinin kimlik tespiti için kullanılması

Kişilerin kimliklerinin IP adresi kullanılarak tespiti hususunda yerleşmiş bir kafa karışıklığı mevcut. Özellikle, internet bağlantısına sahip aygıtları atanan IP adreslerinin evrensel olarak benzersiz olduğu söylenebilse bile aynı şeyi yerel ağlara bağlı aygıtlara atanan IP adresleri için söylemek mümkün değildir. Örneğin, geniş bant interneti olan bir ev, eve gelen internet hizmetine bağlı kablolu veya kablosuz bir modeme sahip olacaktır. Bu modem periyodik olarak değişebilen benzersiz açık bir IP adresine sahip olacaktır ve bu adresin atanmış olduğu süre boyunca modem

dünyada internete o belirli IP adresi ile bağlanan tek aygıt olacaktır. Evdeki diğer aygıtlar da internete girebilmek için kabloyla veya kablosuz olarak bu modeme bağlanacaklardır. Bu aygıtlara *açık* değil *özel* bir IP adresi atanır. Yani o ev ağındaki her bir aygıta atanan IP adresi o ağ dahilinde benzersizdir, ancak dünya genelinde benzersiz değildir. IP adresinin bir sunucu tarafından kaydedildiği durumlarda kaydedilen IP adresi her bir aygıta atanan özel IP adresi değil, o evin açık IP adresi olacaktır. Bu nedenle bir ev veya şirket internetine birden fazla aygıtın bağlandığı durumlarda sadece bir sunucuda kaydedilmiş IP adreslerinden hangi aygıtın sunucuya bağlanmış olduğu anlaşılamayacaktır. Bu nedenle, uygulama anlamında, birden fazla kişinin veya aygıtın bulunduğu bir evde veya ticari kuruluşta sunucuda kayıtlı IP adresi bir aygıtı veya kişiyi tespit edemez.

Paysera ödeme sistemi

MİT Raporu'nun 4. Paragrafında geliştirici tarafından "... (sunucu ve IP kiralama) ile ilgili ödemelerin anonimlik içeren yöntemlerle (Paysera) gerçekleştirildiği..." belirtilmektedir. Burada yer alan Paysera'nın gizli ödemeler yapmak için kullanıldığı iması kanımca yanıltıcıdır. Paysera, PayPal gibi daha bilinir ödeme sistemlerine benzer bir şekilde çalışan yerleşmiş bir ödeme sistemidir. Gizli ve anonim ödeme servisleri gerçekten de mevcuttur (örneğin Bitcoin kullananlar gibi), fakat burada bu tür ödeme hizmetinin kullanıldığına dair herhangi bir iddia mevcut değildir.

SSL sertifikaları

MİT Raporu'nun 44. paragrafında ByLock uygulamasını kendi-imzalı bir dijital sertifika kullandığı not edilmekte ve "*uygulama geliştiricisinin kullanıcılara ait birtakım bilgilerin sertifika otoritesine gitmesini istememesi nedeniyle 'otorite imzalı SSL sertifikasını' tercih etmediğinin değerlendirildiği*" belirtilmektedir. Bu yanıltıcıdır ve dijital sertifikaların nasıl çalıştığı ile ilgili esaslı bir yanlış anlamayı gösterir. Secure sockets layer (SSL) sertifikaları kriptografik anahtarı belli bir bilgisayar sistemine bağlayan küçük veri dosyalarıdır. Bu türden bir sertifika veri transferinden önce bilgisayar sisteminin kimliğinin kesin olarak doğrulanmasına olanak sağlar. Genel olarak SSL sertifikaları verilerin birbirlerine internet gibi bir açık bağla bağlanmış bilgisayarlar arasında transfer edileceği zaman kullanılır. Son derece önemli bir husus olarak, gönderilmekte olan veri hiçbir zaman sertifikayı sağlayan kurumun bilgisayar sistemleri içerisinden geçirilmez.

Münhasır kullanım

Yukarıda açıklandığı gibi ByLock uygulaması Google Play Store ve Apple iTunes Store'dan indirilebiliyordu. MİT raporunda indirmenin herhangi bir bölge veya ülkeyle sınırlandırıldığı hususunda bir iddia bulunmamaktadır. Her iki uygulama piyasası da kendi şirketleri tarafından yönetildiğinden ByLock geliştiricisinin uygulamayı indirmeye hazır hale getirdikten sonra onu kimin indireceği hususunda doğrudan hiçbir kontrolü olamazdı. Bu nedenle kanımca ulaşılabilirliğin belli bir grup insan ile sınırlandırılmış olduğunu iddia etmek saçmadır. Tabii ki uygulamanın belli örgüt veya grupların üyelerince kullanmış olması iddiası doğru olabilir fakat bu durum birçok sosyal ağ ve mesajlaşma uygulamaları için de geçerlidir.

Bu noktada kullanıcılarına birbirleri arasında şifreli şekilde mesaj gönderme imkanı ile mesajların belli bir zamandan sonra kendi kendilerini imhaya ayarlama opsiyonu veren Telegram Messenger uygulaması ile bir karşılaştırma yapmak istiyorum. Bu uygulama ByLock gibi, daha büyük bir boyutta bile olsa, herkese açıktır ve Pavel Durov tarafından şahsi olarak finanse edilmektedir. Telegram'ın IŞİD tarafından güvenli haberleşme aracı olarak kullanıldığını gösterir çok etkili deliller mevcuttur, fakat şimdiye kadar hiçbir kolluk kuvvetinden bu servisin tüm kullanıcılarını tutuklamak için herhangi bir hamle gelmemiştir. Bu tür servislerle ilgili olarak uygulama tarafından sunulan fonksiyonellik ile uygulamayı değişik sebeplerle kullanmak isteyecek kişiler arasında açık bir farklılığın bulunduğu umumen bilinir ve kabul edilir. Burada kritik olan husus şudur, bir uygulamanın kötü amaçlar için kullanılıyor olması onun en başta bu tür amaçlar için oluşturulduğunu kanıtlamaz.

6. BEYANLAR

6.1 Uyum Beyanı

Ben Thomas Moore beyan ederim ki;

1. Görevimin hem rapor hazırlarken hem de mahkemede delil beyanında bulunurken uzmanlık alanıma giren konularda mahkemeye objektif ve çarpıtılmamış görüş şeklinde bağımsız yardımda bulunarak mahkemenin öncelikli maksadına erişmesini sağlamak olduğunun farkındayım. Bu görevimin bağlı olduğum tarafa ve bana ödeme yapan veya yapmakla yükümlü olan kişilere olan yükümlülüklerimden önce geldiğini anlıyorum. Bu görevimin gereğini yerine getirdiğimi ve getirmeye devam edeceğimi teyit ederim.

2. Ücretlerimin tutarının veya ödenmesinin davanın sonucuna herhangi bir şekilde bağlı olduğu herhangi bir düzenlemeyi akdetmediğimi teyit ederim.

3. Raporumda açıklamış olduğumdan başka herhangi bir türde hiçbir menfaat çatışmasından haberdar değilim.

4. Açıklamış olduğum herhangi bir çıkarın delil olarak sunduğum herhangi bir hususta bilirkişi olmaya uygunluğumu etkilediğini düşünmüyorum.

5. Rapor tarihi ile yargılama arasında yukarıda yer alan 3 ve 4 numaralı beyanlarımı etkileyebilecek bir durum değişikliği meydana gelirse kendisince yetkilendirildiğim tarafı bilgilendireceğim.

6. Kullandığım bütün bilgilerin kaynağını belirttim.

7. Bu raporu hazırlarken hatasız ve eksiksiz olmak için gerekli tüm makul özeni ve beceriyi gösterdim.

8. Mütalaamın geçerliliğini ters yönde etkileyebilecek olan ve dikkatime sunulan bütün hususları raporuma dahil etmeye gayret sarfettim. Görüşümün dayandığı nitelikleri açıkça belirttim.
9. Kafamda bağımsız bir görüş oluşturmadan, beni yetkilendiren avukatlar da dahil olmak üzere başkaları tarafından önerilen hiçbir hususu dahil etmedim veya dışarıda bırakmadım.
10. Raporum her ne sebeple olursa olsun bir düzeltme veya kayıtlama gerektirirse beni yetkilendirenleri derhal bilgilendireceğim ve bu hususu yazılı olarak teyit edeceğim.
11. a. Raporumun mahkemede yeminli veya teyitli olarak sunulacak delil teşkil edeceğinin

    b. Mahemenin yargılamanın safahatı sırasında her zaman bilirkişiler arasında doğrudan bir tartışmanın yapılmasına karar verebileceğinin

    c. Mahkemenin bilirkişiler arasında vuku bulabilecek böyle bir tartışmayı müteakip, üzerinde anlaşılan veya anlaşılamayan hususları gerekçeleri ile birlikte gösterir bir beyan hazırlanmasını emredebileceğinin

    d. Bilirkişi tarafından yardım edilen bir çapraz sorgucu tarafından çapraz sorgulanmak üzere mahkemeye celbedilebileceğimin

    e. Mahkemenin, yukarıda belirtilen standartlara ulaşmaya çalışmada makul özeni göstermediğim sonucuna varması halinde hakim tarafından kamuya açık ters bir eleştiriye maruz bırakılabileceğimin farkındayım.

12. Criminal Procedure Rules [Ceza Usul Kuralları] 19. bölümü okudum ve onun gerekliliklerine uygun hareket ettim.
13. Kendi disiplinime ait çalışma ve davranış kurallarına, yani The Expert Witness Institite (Bilirkişi Tanık Enstitüsü) Mesleki Uygulama Yönetmeliği'ne (Code of Professional Conduct) uygun hareket ettim.

6.2 Beyan

Herbiri tarafımca imzalanmış 26 sayfadan oluşan bu beyan, bildiğim ve inandığım kadarıyla doğrudur ve bu beyanı, delil olarak sunulması halinde bu raporda yanlış olduğunu bildiğim veya doğru olduğuna inanmadığım herhangi bir hususu irademle belirtmiş olmam durumunda hakkımda ceza soruşturması açılabileceğini bilerek yapıyorum.

İmza

Tarih: 24 Temmuz 2017

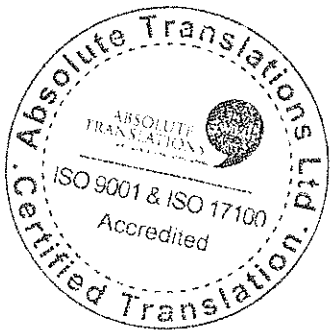

EK 1 KISA ÖZGEÇMİŞ

Sn. Thomas K Moore MBCS MEWI

Vasıflar

Britanya Bilgisayar Derneği Üyesi, Uzman Bilirkişiler Enstitüsü Üyesi

Kariyer

2001 yılından bu yana adli bilgisayarcılık alanında uzmanlaştım. Uzmanlık alanım bilgisayar sistemlerinden tam, silinmiş veya hasar görmüş bilgilerin kurtarılması ve bu bilgilerin analizidir. Ayrıca özellikle e-posta, internet ve veritabanı hizmetlerinin temini ve verilmesinde kullanılan ağ iletişim sistemlerinin analizi konusunda hususi tecrübeye sahibim. Uzman bilirkişi olarak yetkilendirilmelerim Birleşik Krallık ve Avrupa'daki hukuk bürolarından gelmektedir ve dosya yüküm yaklaşık yarı yarıya olmak üzere cezai ve hukuki anlaşmazlıklardan oluşmaktadır. Birleşik Krallık ve başka ülkelerdeki davalarda delil ve bilirkişi mütalaası sundum ve adli bilişim eğitimi geliştirilmesi ve verilmesi ile dijital delillerin yönetimi ve en iyi uygulama alanlarında özel ve tüzel kişilere danışmanlık yapıyorum.

Vakae Geçmişi

Aşağıdakiler de dahil olmak üzere birçok vakada yer aldım ve bilirkişi raporları hazırladım...

- Kişilerin kurumsal bilgilere ve bilgisayar sistemlerine yetkisiz girişi
- Hırsızlık amacıyla finansal kayıtlarla oynamak üzere bilgisayarların kullanılması
- Çok büyük çapta bir finansal usulsüzlük soruşturmasıyla ilgili olarak e-posta mesajları göndermek ve almak üzere bilgisayarların kullanılması
- İnternet mesaj panolarında küçük düşürücü içerik yayınlamak üzere bilgisayarların kullanılması
- Uygunsuz resimlerin saklanması ve görüntülenmesi için bilgisayarların kullanımı iddiası

Eğitim ve Tecrübe

Hem mesleki alanımla ilgili hem de uzman bilirkişi olarak becerilerimi korumak ve geliştirmek amacıyla düzenli olarak çeşitli eğitimler alıyorum.

Mesleki ehliyet veren kurumların eğitim ve sınav yükümlülüklerine uygun hareket ediyorum ve sürekli mesleki gelişim programı uyguluyorum.

EK-B Terimler Sözlüğü

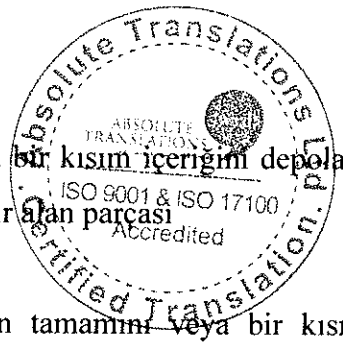

Allocated space	[Tahsisli alan] Yeni bir dosyanın bütün veya bir kısım içeriğini depolamak için kullanılan bilgisayarın sabit belleğinde bir alan parçası
Allocation Algorithm	[Tahsis algoritması] Bir dosyanın içeriğinin tamamını veya bir kısmını depolayacak kümeleri seçmek için dosya sistemi tarafından kullanılan kurallar bütünü
Boot	Booting, kullanıcı bilgisayar sistemini açtığı anda işletim sistemini başlatan süreçtir
CD-ROM	Kompakt disk salt okunur bellek. Bir bilgisayarca ulaşılabilen verileri ihtiva eden yoğun disk
Cluster	Bir bilgisayar dosyasının içeriğini saklamak için kullanılabilecek olan ve adreslendirilebilen en küçük sabit alan birimi
Computer Network	Biribirine bağlı bir grup bilgisayar ve ilgili ekipman
Computer System	Tek bir bilgisayar veya birbirleriyle bağlantılı olarak çalışmak için tasarlanmış birden fazla bilgisayar
CPU	Merkezi işlem birimi; sadece işlemci de denir. Bilgisayar programlarını çalıştıran bir grup mantıklı aygıtın tanımıdır
CRT Monitor	Katot ışınlı tüplü monitör. Bir elektron tabancası ile florasan ekran (LCD ve plazma monitörlerle karşılaştırınız) ihtiva eden vakumlu tüpe sahip konvansiyonel bilgisayar ekranı.
Diskette	Yumuşak disk; Kare veya dikdörtgen bir plastik muhafaza içine yerleştirilmiş ince esnek bir manyetik depolama aracından oluşan veri depolama aygıtı.

Ethernet	Yerel Alan Ağları (LAN) ile ilgili çerçeve bazlı bilgisayar ağ teknolojisi ailesi
FAT32	Windows 95 ve 98 de dahil olmak üzere değişik işletim sistemleri tarafından kullanılan bir dosya sistemi
File Slack	Bir dosya içeriğinin sonu ile bir sonraki kümenin başı arasında kalan kullanılmamış sabit bellek alanı
File System	Bilgisayar dosyalarını ve içlerindeki verileri daha sonra çıkarılabilmek için bir depolama yüklemi
Fresh space	Daha önce bilgi saklamak için kullanılmamış ve halihazırda yeni veri depolamak için müsait olarak tanımlanmış sabit disk alanı
Ghz	Gigahertz. 10^9 hertz'e(saniyede 10^9 devir) denk gelen bir ölçü. Modern bilgi işlem alanında bilgisayar işlemcisinin hızını belirtmek için kullanılır.
Sabit Disk (Hard Disk (Drive))	Güç kapatıldığı durumda bile veriyi depolayan devamlı bilgisayar depolama aygıtı. Bu çeşit diskler genellikle bilgisayar kasasının içine yerleştirilir ancak dışında da bulunabilir.
Hardware	[Donanım] CPU, disk sürücüsü, klavye, ekran gibi bilgisayar sistemini oluşturan mekanik manyetik elektronik elektrikli aygıtlar.
ICT	Bilgi ve iletişim teknolojisi; bütün bilgi iletişimi teknolojilerini içine alan genel bir terim
IP Adresi	Internet Protokol Adresi. Ağlar arasındaki iletişimi kullanan bir bilgisayar ağına katılan tüm aygıtlara atanan bir sayısal etiket.
Memory	[Bellek] bknz RAM
Metadata	Bir başka veri hakkındaki veri. Başka bir bilginin niteliklerini ve

	özelliklerini tarif etmek için kullanılan bir araç.
Mhz	Megahertz; Gigahertz. 10^6 hertz'e (saniyede 10^6 devir) denk gelen bir ölçü. Modern bilgi işlem alanında bilgisayar işlemcisinin hızını belirtmek için kullanılır.
Network	Bknz Computer Network [Bilgisayar Ağı]
NIC	Ağ Arabirim Kartı. Bilgisayarların bir bilgisayar ağı üzerinden iletişim kurmalarını sağlamak için tasarlanmış bir donanım parçası.
Operating System	[İşletim Sistemi]. Bilgisayarın işlemlerini yöneten, diğer programların çalışmasını ve zamanlamasını kontrol eden ve depolama, input / output ve iletişimi yöneten programlar bütünü.
Partition	[Ayrı Bölüm] Bilgisayarın sabit disk sürücüsünün bir alanı
PC	Kişisel bilgisayar. Fiyatının, boyutlarının ve kapasitesinin kişilerin kullanımına uygun kıldığı bilgisayar ve arada herhangi bir bilgisayar işletmeni olmaksızın doğrudan son kullnıcı tarafından işletilen bilgisayar.
Processor	[İşlemci] Bknz CPU
RAM	Rastgele Erişim Belleği. Depolanmış verilere herhangi bir sıralama ile erişime olanak sağlayan ve genelde entegre devre şeklinde olan bir tür bilgisayar veri deposu.
Sector	Her bir sektörün belli oranda veri depoladığı (manyetik diskler sözkonusu ise bu 515 byte'tır) manyetik veya optik diskin üzerindeki bir izin alt bölümü
Software	[Yazılım] Bir bilgisayar sisteminde bazı görevleri yerine getiren bilgisayar programları, prosedürler ve belgeler bütünü.
Unallocated Space	[Tahsissiz Alan] Daha öce bilgi depolamak için kullanılmış ancak şu anda üzerine yeni veri yazmak için müsait olarak tanımlanan disk alanı

URI	Tekdüzen Kaynak Tanımlayıcısı. İnternette bir kaynağı tanımlamak veya adlandırmak için kullanılan bir dizi karakter (Örneğin bir web adresi)
Virtual PC	[Sanal PC] Birden fazla iş istasyonunun veya server-class sanal makinenin bir tek bilgisayarda çalışmasına olanak sağlayan yazılım ürünü. Sanal PC'nin özellikleri ve donanım konfigürasyonları genellikle kullanıcının kendisi tarafından belirlenir.
VMWare	VMWare Inc. tarafından üretilen, bazılarının bir veya birden fazla sanal PC'nin yaratılmasına ve kullanılmasına yaradığı bir grup yazılım ürününe verilen genel isim.
(Logical) Volume	Yığın bellek aygıtında veri depolama alanı tahsis etmek için kullanılan alet.

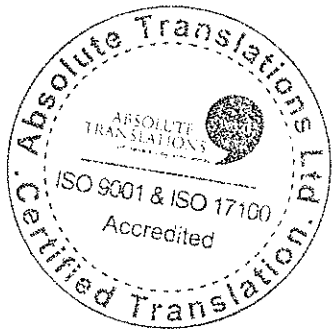

EK-C **Belge Listesi**

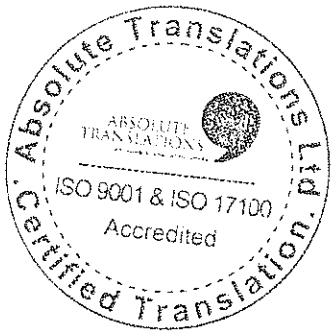

Raporlar ve Mütalaalar

Bylock Uygulaması Teknik Raporu (İngilizce tercümesi) Tarihsiz

Tanık Beyanları (Geriye doğru kronolojik sıra ile)

Yok

Mahkemeye sunulan deliller

Yok

Mülakat Tapeleri (Geriye doğru kronolojik sıra ile)

Yok

Mektuplar ve E-posta Yazışmaları

Yok

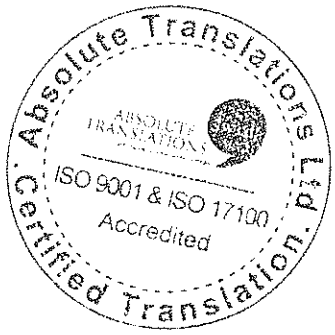

OPINION

ON

THE LEGALITY OF THE ACTIONS OF THE TURKISH STATE

IN THE AFTERMATH

OF THE FAILED COUP ATTEMPT IN 2016

&

THE RELIANCE ON USE OF THE BYLOCK APP AS EVIDENCE OF MEMBERSHIP

OF A TERRORIST ORGANISATION

INTRODUCTION

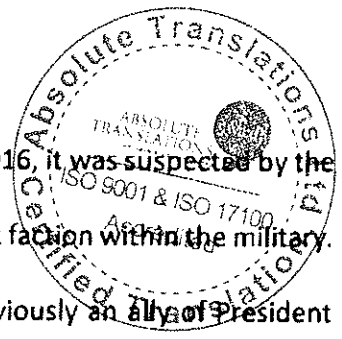

1. There was an attempted coup in Turkey on the 15th July 2016, it was suspected by the Turkish government that those responsible were a Gulenist faction within the military. Fethullah Gulen is a US-based Islamic cleric who was previously an ally of President Erdogan until about 2013 when, it is alleged, pro-Gulen judges levelled corruption charges against him.

2. After the coup had failed the Gulen movement was accused of being responsible. Earlier, In May 2016, President Erdogan announced that the Gulen movement was an illegal terrorist organisation and the group was registered in the Turkish National Security Council's list of organisations that pose a threat to Turkey.

3. In addition, following the coup, President Erdogan declared a state of emergency for three months which has been extended several times since and is currently still in force. The state of emergency gave the government the power to remove Gulenists and those suspected of being Gulenist from across state institutions.

4. On the 16th April 2017 a national referendum was held into constitutional reform which was described by the Deputy Prime Minister Numan Kurtulmus as being *"to provide for the continuance of measures aimed at securing the rights and freedoms of citizens."* However despite these laudable objectives the state of emergency remains in place at the time of writing.

5. Since the state of emergency was declared tens of thousands of people have been suspended or dismissed from their employment. In September 2016 the Turkish Prime Minister Binal Yildrim stated that *"since the coup attempt and until August 2016 over 40,029 people had been arrested and arrest warrants issued for 20,355. 79,000 public servants have been dismissed so far and 4,262 companies and institutions have been closed down."*

6. The US State Department noted, in their Country Reports on Human Rights Practices for 2016, that *"The suspension, firing and freezing of personal assets of more than 3,000 members of the judiciary after the July 15th coup attempt, (representing 22 percent of the total) accused of affiliation with the Gulen movement had a chilling effect on judicial independence."*

7. Turning to lawyers Human Rights Watch in a report dated 24th October 2016 noted that *"Lawyers have been targeted too. The Union of Turkish Bar Association informed Human Rights Watch that 79 bar associations had reported in total 202 lawyers had been placed in pre-trial detention on suspicion of involvement in the coup attempt or links to the Gulen movement."*

8. The military faced the initial dismissal of more than 1,000 ranking officers, nearly 44% of land force generals were dismissed, 42% of air force generals and 58% of navy admirals. By the end of July 2016 Radio Free Europe had reported that arrest warrants had been issued for 73 military pilots and on the 27th October 2016 Turkish State News

Agency reported that 45 pilots had been detained and another 28 were still being sought. The suspects included 2 colonels and 71 lieutenants.

9. Academics and other professionals have been faced with arrests and detentions on a similar scale.

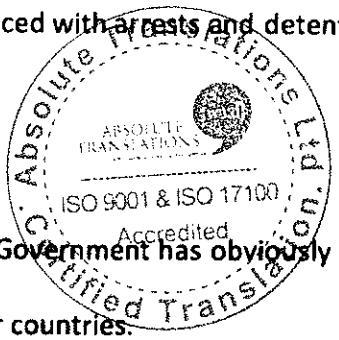

10. This startling reaction to the failed coup by the Government has obviously had wide implications not only in Turkey but in many other countries.

11. Turkey is a signatory to the European Convention of Human Rights and there have been allegations that the arrest and detention of people following the failed coup has breached their convention rights. There have also been allegations of torture including sleep deprivation, severe beatings and sexual abuse of those detained and an increasing number of deaths in custody. Amnesty International has reported that it has credible evidence that detainees in Turkey have been beaten, tortured and on some occasions raped. These allegations have been robustly denied by the Government. Although worryingly **the media reports Mehmet Metiner, a Justice and Development Party (AKP) deputy, as saying that there will be no investigations into claims of torture and mistreatment of people detained after the coup if the victims are sympathisers of Fethullah Gulen. It is difficult to imagine a more flagrant disregard of the convention rights of a detained person.**

MY ROLE AS AUTHOR OF THIS REPORT

12. I am a Queen's Counsel practising law in England. I was called to the bar of England and Wales in 1972 and appointed to the rank of Queen's Counsel in 1991. I have sat as a part-time judge (known as a recorder) in the Central Criminal Court in London for some 23 years.

13. I have no knowledge of Turkish national law but consider myself an expert on English Criminal Law, European Human Rights Law and International Criminal Law.

14. I have been asked to advise on the circumstances in which people have been arrested and detained in Turkey since the failed coup and to give an opinion on whether the convention rights of those arrested and detained have been breached and whether the actions of the Turkish State since the failed coup has breached International Criminal Law.

15. I have been asked in particular to consider the alleged use of the Bylock App and whether use of the App could provide a safe basis for conviction.

16. I consider myself well qualified to provide such an advice.

17. I have been assisted in the drafting of this report by Simon Baker, an experienced barrister with expertise in IT issues, who is a member of the Bar Council of England

and Wales IT Panel. He has been responsible for drafting paragraphs 21 and 22 of this opinion and has been responsible for the liaison with our technical experts.

MATERIAL CONSIDERED

18. I have read extensively of **background material including the reports by the British Home Office "Country Policy and Information Note Turkey; Gulenism April 2017" and "Country Policy and Information Note Turkey: Human Rights Defenders version 2 June 2017", reports from the US Government "Turkey 2016 Human Rights Report, United States Department of State – Bureau of Democracy, Human Rights and Labor" and extracts of numerous other reports.**

19. In addition I have been provided with the following documents:-

(i) An English translation of a report originally in Turkish titled "Bylock Application Technical Report" (hereafter referred to as the MIT report")

(ii) An English translation of a court judgement in the case of a person detained after the coup who was charged with offences under Article 314/2 of the Turkish Criminal Code and Articles 51, 53 and 63 of Act number 3713 for allegedly being a member of a terrorist organisation. In order to avoid possible repercussions the person has not been identified in this report and will be referred to as X although his identity is known to me.

(iii) A technical report on Bylock one titled "Bylock App Report Within the Scope of Allegations" the source of which is unclear to me and to which I have therefore attached little weight)

(iv) A technical report on Bylock titled "Technical Solutions", the source of which is unclear to me (and to which I have therefore attached little weight) and

(v) A number of documents marked "sample message content 1", 2sample message content 2", "sample message content 3" and "sample message content 6" which are translations of some of the Bylock messenger exchanges included in the graphics at sections 3.6.2.4 of the MIT report.

20. I have also been provided with a copy of the Penal Code of Turkey as published in English by the European Commission for Democracy Through Law (Venice Commission.) I have read Article 314 which provides that:-

(1) Any person who establishes or commands an armed organisation with the purpose of committing the offences listed in parts four and five of this chapter, shall be sentenced to a penalty of imprisonment for a term of ten to fifteen years.

(2) Any person who becomes a member of the organisation defined in paragraph one shall be sentenced to a penalty of imprisonment for a term of five to ten years.

(3) Other provisions relating to the forming of an organisation in order to commit offences shall be applicable to this offence.

Parts four and five of this chapter include articles 197 to 224 inclusive and cover offences globally described as "Offences Against Public Confidence" and "Offences Against Public Peace."

21. Finally, I have the benefit of a report prepared by Thomas Moore, who is an experienced forensic IT specialist. He is a member of the British Computer Society and a member of the Expert Witness Institute. His CV is appended to the report, and it is clear that he is a qualified expert with considerable experience in providing expert digital forensic evidence to courts and tribunals both within the United Kingdom and overseas. Mr Moore's report reviews the MIT Report and answers a number of specific questions that I have posed for them, namely:

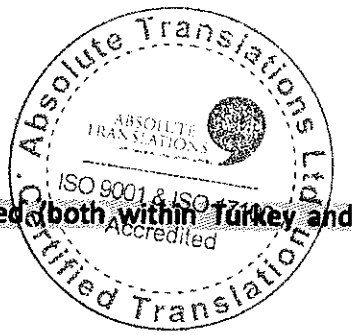

(i) **What is ByLock?**

(ii) **How does it work?**

(iii) **Is it possible to identify how widely it was used (both within Turkey and generally)?**

(iv) **How, if at all, does it differ from other commercially available private messaging Apps?**

(v) **Is it possible to establish through any technical means whether use of Bylock is limited to supporters of any particular political or social movement?**

(vi) **Are there any aspects of the MIT report on ByLock which appear to be flawed either technically or in terms of methodology?**

(vii) **In relation to the ByLock server:**

(a) Was the Bylock central server turned down before the end of March 2016?

(b) If so what impact would that have on the ability of those who had downloaded the App to communicate using Bylock?

(c) If so would the statement "it is not possible to use Bylock after March 2016" be correct?

(viii) Even if the App was widely used by supporters of the Gulen movement, is there any proper evidential basis for inferring that use of ByLock necessarily connotes support for the Gulen movement or its political views?

(ix) Even if ByLock could establish support for the Gulen movement or its political views, does that provide a proper evidential basis for establishing membership of the Gulen movement (itself registered as a terrorist organisation since May 2016) and/or complicity in any conspiracy to stage the coup and/or conspiracy to commit terrorist offences?

22. A copy of the report is appended to this advice at Annex 1. As such it is unnecessary to repeat the contents in full within this opinion. However, it is perhaps helpful to highlight some of the concerns identified in relation to the MIT Report, and the consequences of those matters:

(i) The MIT Report makes a number of assertions of fact without providing any evidential source or justification for the assertion. As such, it is impossible to say whether the assertions are correct or not. In consequence of this, **no Court receiving the report would be in a position properly to assess the credibility or accuracy of the assertions, and so it would be quite unfair and improper for any Court to rely upon those assertions to found a conviction.**

(ii) There are a number of **assertions** contained in the MIT Report which are **fundamentally contradictory.** For example:

(a) The MIT Report asserts at paragraphs 3.5.1 to 3.5.5 that **IP blocking was used to force users to use a VPN (virtual proxy network) to access the ByLock App. At 3.6 however, it is suggested that IP addresses were used**

to identify ByLock users. These two assertions are mutually incompatible, since the IP addresses would not have been able to be used to identify users if VPNs were being used;

(b) There is an assertion at paragraph 2.4 of the MIT Report that access to ByLock was being limited and tightly controlled to ensure that access was limited to members of the Gulen movement, yet the report acknowledges at paragraph 2.3 that the ByLock App was available for download from the Google Play Store and the Apple Store. Not only did this mean that there was no means of controlling access to the App, but it was downloaded over 600,000 times between April 2014 and April 2016 by users all over the world. The fact that the App was openly available to anyone in the world to download is simply incompatible with the assertion that access to the App was limited, tightly controlled and available only to a limited group of users;

(iii) A number of the assertions made in the MIT report are simply factually unsustainable. For example:

(a) The assertion at paragraph 2.4 of the MIT Report that **"people generally [use messenger apps to] engage with their social environment about daily issues" simply does not reflect the reality of the use of many similar Apps on the market (such as WhatsApp, Telegram etc);**

(b) The assertion at paragraph 3.3 of the **MIT Report that the worldwide searches related to the ByLock App are either "members in foreign countries or Turkish users utilizing VPN services" could not be established** without access to protected Google information or to IP records showing

the use of VPNs. **The assertion is no more than speculation masquerading as technical evidence**; and

(c) **The observations in relation to SSL certification at paragraph 4 of section 4 of the MIT Report are factually unsustainable and reflect either a lack of understanding on the part of the author of the MIT report as to the purpose of a SSL certificate or an intention to mislead a non-technical reader.** A SSL certificate is simply a cryptographic key to enable a browser to confirm that they have connected to the correct site. Server data is of the sort contemplated by the MIT report would never be transferred through a certificate authority. As such, a self signed SSL certificate authority is far more likely to be a cost-saving measure rather than being, as claimed in the MIT report, and attempt to ensure secrecy;

(iv) The assertion at paragraph 3.5.5 of the **MIT Report** that the blocking of IP addresses was intended to force users to use VPNs **is both speculative** (no explanation is given in the report why the more plausible inference that the blocking was to prevent DDOS attacks on the server is not drawn instead) **and implausible** (as it assumes a degree of technical proficiency in the use of VPNs which is unrealistic); and

(v) **The MIT report draws inferences from the setting up of the ByLock App (for example the use of the Paysera platform and yandex.com e-mail account and the locating of the servers in Lithuania)** which are highly speculative, and which exclude alternative explanations with no reasons or evidence given. For example, the report assumes that the use of servers in Lithuania was in the interests of secrecy rather than for the more obvious innocent reason that

such servers would almost certainly have been cheaper and more cost-effective at the time and so the use of Lithuania as a server base is more likely to have been a function of commercial reality.

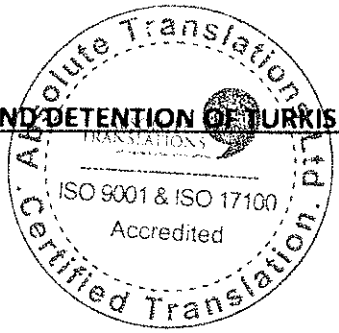

THE ROLE OF THE BYLOCK APP IN THE SUBSEQUENT ARRESTS AND DETENTION OF TURKISH CITIZENS

23. It seems clear that the authorities in Turkey believe that the Bylock App was used by those members of the Gulen movement now referred to as FETO/PDY by the Turkish State. **This movement was registered as a terrorist organisation in May 2016 (this is not the same as proscription which must be decided by a Court of Law.)**

24. There have been a number of expert reports prepared on the Bylock App. One of these headed the "Bylock Application Technical Report" was clearly produced under the authority of the National Intelligence Organisation of Turkey and includes references to the mechanism for obtaining the data relied upon in the report as "confidential" on grounds of national security. I have read this report.

25. A copy of this report is to be found online.

26. In addition other reports on the Bylock App have been submitted in relation to other individual cases in the criminal courts in Turkey by the Public Prosecutor. I assume that they are consistent with the Bylock Application Technical Report and are probably

extracts from the main report containing those parts considered relevant to the individual case being considered.

27. Support for this view is to be found in **the judgement in the case of X which includes direct quotations from the Bylock Application Technical Report although no reference to that report can be found in the court file.**

28. It is important at this stage to emphasise a number of facts that are agreed and confirmed by the Bylock Technical Report. The first is that the Bylock App was taken down in March 2016. After that time no-one could use the App. This is confirmed in paragraphs 2:1 of the Bylock ApplicatioOn Technical Report *"Bylock, which was offered for [public] use in the beginning of 2014 and had been available through different versions until the first months of 2016" and* paragraph 3:5:4 *"It has been found that until February 2016 payments [for the hire of] the server and IP addresses were made by PaySera."* It appears to be agreed that from mid-March 2016 no-one could use Bylock because those paying for the server, which was situated in Lithuania, and the IP addresses ceased to make the payments necessary to keep the App functioning.

29. It follows that **by the time of the failed coup the server for the App had been down for four months.** Further **it has never been alleged that the App was actually used by those involved in the coup in the actual events of July 2016.** This is important because, throughout the time that Bylock was available, it could be downloaded for use by any member of the public anywhere in the world. The use of the App and support for the

Gulen movement was not unlawful in Turkey at a time when the App was capable of being downloaded.

30. These uncomfortable truths do not sit easily with the bold assertion in the Bylock Application Technical Report where in paragraph 4:9 of the Report, under the heading "Assessment and Conclusion" the statement is made that ***"when all of the above are taken into consideration, it is concluded that the application was made available to the members of the FETO/PDY under the disguise of a global application."***

31. Unfortunately as paragraph 3:1 of the report makes clear **the mechanism by which intelligence was collected to produce the report have been excluded from the report itself** "so as not to reveal the state's means of technical intelligence and its capabilities as well as for counter-intelligences reasons" **so there is no way of testing the accuracy of these statements**

32. The startling conclusion identified in paragraph 4:9 appears inconsistent with a simple reading of the earlier sections of the report. In paragraph 3:3 of the report, for example, it states that **"the vast majority of users who posted content about "Bylock" before July 15 2016 are observed to have [also] been posting content in support of the FETO/PDY." This presumably indicates that a minority of users in Turkey who posted content about Bylock posted nothing that supported FETO/PDY. Quite how this sits comfortably with the later assertion that the App was used exclusively for members of the terrorist organisation is a mystery.**

33. It is also clear that the Bylock App was available on Google Play and Apple App Stores as is conceded in paragraph 3:3 of the report and was hence available to anyone. As a matter of **common-sense and logic innocent use of the App cannot be eliminated in any case and unless other evidence proves membership of the Gulen movement after the date when it was added to the list of terrorist organisations use of the App alone could never prove guilt.**

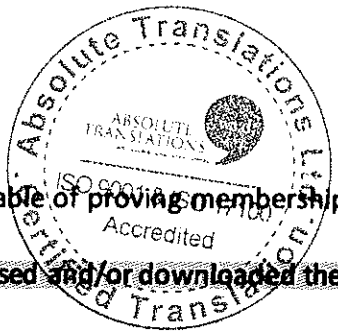

34. Unless there is further independent evidence capable of proving membership of the Gulen Movement then **the fact that an individual used and/or downloaded the Bylock App before mid-March 2016 cannot prove membership of the movement post May 2016.**

35. In any event many people who had Gulenist sympathies may not have been members of the Gulen Movement and may have not have supported the movement after it had been registered as a terrorist organisation. It must be remembered that **only ongoing membership or support, after May 2016, was capable of being support for a movement that had been registered as a terrorist organisation.**

36. Furthermore there is a concession in paragraph 3:3 of the report that use of the App is not confined to Turkey has been used in other countries including *"France, UK and USA."* This uncomfortable fact is dealt with by the assertion that *"it is believed that searches made from outside Turkey had been made by members of the organisation who lived abroad or by Turkish users who were utilizing VPN."* This statement is worthy of analysis, it is not claimed that there is any evidence to support the belief claimed.

The importance of this claim cannot be overemphasised, if it were to be conceded that some users of the App could not be linked to the alleged terrorist organisation then it would mean that use of the App could form the safe basis for either arrest or detention.

37. The report "Bylock App Report Within the Scope of the Allegations" makes a number of powerful points. In the paragraph headed "Who Used Bylock" it observes that Bylock *"is a public application that existed in Google Play and Apple Store in the past and it can still be downloaded from different web pages."* It does not exist anymore in either Google Play or Apple but an analysis of applications and digital industries indicate that it existed on Apple from April 2014 to September 2014 and in Google Play from April 2014 to April 2016.

38. **According to the AppAnnie Report the Bylock App was ranked in the top 100 Apps in 12 countries and in the top 500 in 47 countries. This would seem to demolish the claim that only those who were members of FETO/PDY were users of the App.**

ANALYSIS OF EVIDENTIAL VALUE OF USE OF BYLOCK APP

39. On the material that I have seen, the claim that the Bylock App was used by some of those in the Gulen movement seems a conclusion of fact that I must accept. Although the Bylock Application Technical Report, which was presumably prepared for use by the courts in Turkey, does not disclose the mechanism by which it arrived at its

conclusions I proceed on the basis that at least some of those who are members of the movement used the App. I base this conclusion on the entirety of the report including the claim that some of those in the movement had admitted using the App for *"inter-organisational communication."*

40. However **I find the evidence that the App was used exclusively by those who were members or supporters of the Gulen movement utterly unconvincing and unsupported by any evidence.** Indeed, in my opinion, there is no evidence at all from which any reasonable person could conclude that the App was exclusively used by members of FETO/PDY and a great deal of evidence, much unchallenged, which demonstrates that the App was widely available and used in many different countries, some of which had no links to Turkey.

41. In reaching this decision I rely upon the following facts, the App was available to everyone, it had features that could be attractive to many and was used in many countries. If the conclusion in the Bylock Application Technical Report was correct it would mean that members of FETO/PDY were to be found in numerous countries other than Turkey. The App had been downloaded throughout the world and was in the top 500 Apps in 41 separate countries. It is ridiculous to suggest that all those users were members of the Gulen movement.

42. It follows that if the Bylock App cannot sensibly be claimed to be the exclusive province of those members and supporters of the Gulen movement then there can be no

justification for the arrest and/or detention in Turkey of those who had used the use of the App without other compelling evidence.

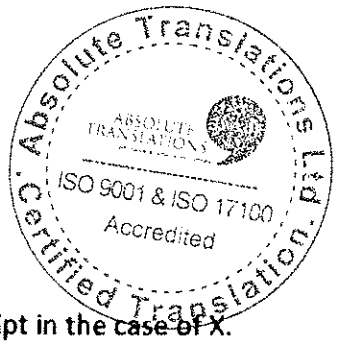

EXAMINATION OF TRIAL TRANSCRIPTS

43. I have read with care a translation of the trial transcript in the case of X.

44. He was charged with being a member of a terrorist organisation contrary to Article 314/2 of the Turkish Criminal Code. This offence is considered to be a terrorism related offence under Article 3 of Act 3717, as a consequence the sentence of imprisonment passed on conviction was increased.

45. The judgment of the Court asserts that, when considering all the evidence, *"when all the above are taken into consideration, it is concluded that the application was made available to the members of the FETO/PDY under the disguise of a global application."* This is a direct quotation from the Bylock Technical Application Report discussed earlier and is a conclusion which has already been demonstrated to be an unsustainable. The fact that this is a direct quotation must mean that either the court had the report which for some reason never found its way into the court record or that the differently described reports that are referred to in the court record, but not available to me, **are a "cut and paste" job from the other report.**

46. We are informed that a recent decision by the Court of Cessation (Yargitay), the equivalent of the Court of Appeal in the United Kingdom, has confirmed reliance on the MIT report in a case involving a different detainee. (Yargitay 16th Criminal Chamber Decision No.2017/3 *"courts may in order to be informed about technical matters require information from public bodies. In the same way this chamber has obtained from MIT information about Bylock."*)

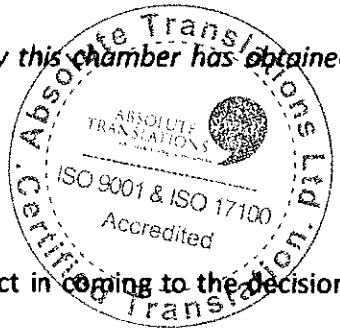

47. Even assuming that the court in the case of X was correct in coming to the decision that the accused had used the Bylock App, which was disputed by the defence, it is impossible to conclude from that that he was a member of a terrorist organisation. The one cannot, as an exercise in logic, lead to the other. Furthermore **use must have been before mid-March 2016 as the server went down then. At that time use of the App was lawful and membership and support of the Gulen movement also lawful.**

48. Other evidence is relied on against the accused was **having a bank account in BankAsya and staying in student accommodation** the location of which is not disclosed in the judgement.

49. This other evidence, when analysed, is incapable of proving membership or support for the Gulen movement.

50. BankAsya was a regulated bank in Turkey, it was the largest Islamic bank in the country, which had branches throughout the country available to everyone. Until 2014 the depositors included a number of state owned firms and institutions. It was taken

over in February 2015 by Turkey's Saving and Deposit Insurance Fund (who were the Turkish regulator). The bank being ultimately closed down by the regulator in July 2016, at all times banking at a branch of the bank was perfectly legal.

51. It seems clear that the bank had links with Fethullah Gulen but it cannot be said that every customer of the bank was necessarily a member of the Gulen Movement. The bank was a major bank in Turkey, it had deposits in 2013 of $28,4 billion and in 2015 of $13.2 billion. Clearly many substantial companies, historically some of them state owned, had used the banks services. **To suggest that having an account at the bank was evidence of membership of a terrorist organisation is nonsensical.**

52. Likewise to rely upon the fact that the defendant stayed in student accommodation as proof that he shared the same beliefs as those who operated the accommodation is frankly ridiculous. **The current president of the United States of America, President Donald Trump, owns through his family a number of hotels, to suggest that anyone staying in them shared his political beliefs would be equally as absurd.**

53. When analysed there is no evidence that could conceivably justify a conclusion that X was a member of a terrorist organisation. Once the proposition that the use of the Bylock App was for the exclusive use of the terrorist organisation is shown to be wrong then any justification for the conviction collapses.

54. What is clear is that X was, on the basis of the evidence cited in the judgement, wrongly and unjustifiably convicted of a criminal offence when, on any fair analysis of the evidence, there was none that could possibly establish his guilt.

55. What is so worrying is that, on the basis of what has been reported in the media, contained in numerous international NGO's, reported on by human rights organisations, by the Foreign and Commonwealth Office and by the US State Department, evidence of this type has been used not just in this case but in many similar cases. This raises fundamental questions about the legality of the detention and imprisonment of many thousands of people following the failed coup.

THE LEGAL POSITION

56. Turkey is a signatory to the European Convention on Human Rights that guarantees the citizens of Turkey the human rights identified in the convention. Turkey is obligated by international treaty to protect the human rights of its citizens and any failure to do so can be litigated before the European Court for Human Rights (ECtHR)

57. The denial of a citizens convention rights is a serious failure by a state to accord to its citizen those basic rights that everyone is entitled to.

58. Following the failed coup Turkey submitted a formal notice of derogation to the Convention as permitted by Article 15. While it could be argued that in the immediate

aftermath of the failed coup such a derogation could be justified such derogations are not limitless and the ECtHR remains the ultimate authority to determine whether measures taken during a state of emergency and after the derogation are in conformity with the Convention.

59. The fact of derogation does not permit the state unlimited and unregulated power to breach the human rights of its citizens. All breaches of a citizens convention rights by the state must be proportionate and the ECtHR will, and already has, examined the measures taken by Turkey in order to determine whether they amount to a breach of the convention rights of the citizen even allowing for the state's derogation. In Aksoy v Turkey (judgement given 18th December 2016) the court held that the detention without access to a judge for 14 days was not necessary by the circumstances then prevailing in the country.

60. Turkey is not a signatory to the International Criminal Court and hence no question of that court's jurisdiction arises.

61. Focusing then on the European Convention a number of convention rights are potentially engaged despite derogation.

ARTICLE 5

62. Article 5 of the Convention provides for the right to liberty and security. The Convention guarantees these rights subject to certain identified exceptions which include both the lawful detention of persons after conviction be a competent court and the lawful detention of persons for the purpose of bringing them before the competent legal authority on reasonable suspicion of having committed a criminal offence.

63. This Article is essentially concerned with arbitrary detention and is derived from the Universal Declaration of Human Rights, article 3 ("everyone has the right to life, liberty and security of person") and article 9 ("no-one shall be subjected to arbitrary arrest, detention or exile".)

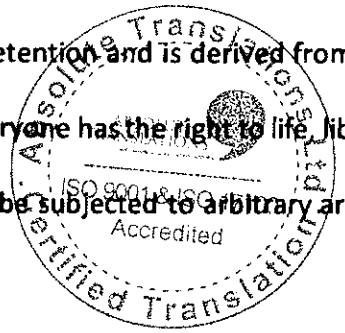

64. There are no accurate figures for the number of people detained since the failed coup but the figure of **75,000** has been accepted by many as a reasonable estimate. In my opinion **the detention of such a huge number of people cannot conceivably be justified if the basis for their detention is the fact that they have used the Bylock App and had engaged in some other activity that was lawful at the time they engaged in it such as banking at BankAsya or staying in student accommodation at an educational establishment believed to have Gulenist connections.**

65. **Such detentions are arbitrary, unjustified and in breach of the convention rights of those detained.** Detention for criminal prosecution will be arbitrary if it is not justified by the "reasonable suspicion" that the person detained has committed a criminal offence. Although this is a low threshold, where detention is being authorised on the

basis of the use of the Bylock App, coupled perhaps with some lawful activity at the time such as the **reading of a particular newspaper, the banking at a particular bank or the staying in certain accommodation which might demonstrate a sympathy for the Gulenist cause then this would,** in my opinion, be arbitrary and in breach of the convention.

66. It is worthy of note that the reasoning and evidence behind the conclusion in the Bylock Application Technical Report that "Bylock has been offered to the exclusive use of the members of the terrorist organisation of FETO/PDY" is not disclosed for security reasons. This is particularly significant as the final conclusion is both controversial and the subject or reasoned disagreement by other experts in the field. The ECtHR has held in O'Hara v United Kingdom no. 37555/97, # 35, ECHR 2001 – X that the "exigencies of dealing with terrorist crime cannot justify stretching the notion of "reasonableness" to the point where the safeguard secured by Article 5 : 1 (c) is impaired."

67. There is no doubt in my view that the detention of persons on the basis that they had downloaded the Bylock App is arbitrary and in breach of Article 5 of the convention.

ARTICLE 6

68. Article 6 guarantees a person a fair trial. The trial in Turkey convicted X on the basis of a technical report assessing the Bylock App, in the transcript of the judgement the court quotes the conclusion of the report namely that *"Bylock has been offered to the exclusive use of the members of FETO/PDSY terrorist organisation."*

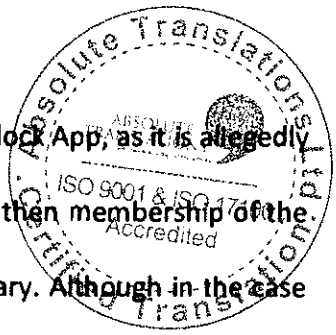

69. It follows that once any suspect is found to have used the Bylock App, as it is allegedly for the exclusive use of the terrorist organisation FETO/PTY then membership of the organisation is proved with no other evidence being necessary. Although in the case of X alleged supporting evidence was claimed to have been found in the form of having a bank account at BankAsya and having stayed at student accommodation associated with the Gulen movement. It seems unlikely that the last two aspects of the evidence could prove membership of the allegedly terrorist organisation by themselves and they must be viewed as support for the main and decisive evidence of membership which stems from the use of the Bylock App.

70. **It is a fundamental principle of a fair trial that a suspect has the right *"to examine or have examined witnesses against him"*** this is enshrined in Article 6(3)(d). **The use of the technical report at trial as evidence is a clear breach of this convention right.** The **authors of the report were not identified, they did not give evidence, no-one knows who they are, their qualifications and experience are unknown and the mechanism by which they arrived at the crucial conclusion upon which any verdict will turn is not revealed.** No questions can be asked of the authors of the report and they cannot be

asked to provide any explanation for the fact that the App has been downloaded in over 40 countries many with no connection to Turkey, nor can they be asked what evidence they relied upon to come to the belief that the downloading in countries other than Turkey was by members of the terrorist organisation involved in the failed coup.

71. **In addition Article 6 guarantees an independent and impartial tribunal established by law.** The Grand Chamber has explained *"it is of fundamental importance in a democratic society that the courts inspire confidence in the public and above all, as far as criminal proceedings are concerned in the accused."* In order to achieve this objective a judge needs to be independent, impartial and not subject to threats of dismissal if cases are decided in a particular way. The Court will look at factors such as the manner of appointment of judges, the duration of their term of office, the existence of guarantees against outside pressure, and the appearance of independence.

72. On the material before me I note that **The Country Report on Human Rights Practices for 2016 the US Department of State noted that 3,000 members of the judiciary were suspended, detained, fired and/or had their personal assets frozen following the failed coup.** Which it reported *"had a chilling effect on judicial independence?"* Some 956 new judges have been appointed. This conduct by the state strikes at the heart of judicial independence and also appears to be a further clear breach of Article 6.

73. A more fundamental question arises in relation to whether the trial process as a whole is fair. The ECtHR will not normally consider the admissibility of evidence or the weight given to the evidence by the domestic courts. However in this case the Court is faced with a unique situation where there has been arbitrary detention in breach of Article 5 and a trial where there is no evidence capable of proving the accused's guilt. **In these circumstances it cannot be said that any trial held in these circumstances is *"fair"* and the court may be persuaded to take a broader look at these trials and form a view as to overall fairness, although the easier route may be to focus on the clear breach of the right to examine witnesses and the lack of judicial independence.**

74. However the courts approach the problem there are in my opinion clear breaches of Article 6 in the trial of X.

ARTICLE 7

75. **Article 7 protects the citizen from retrospective legislation.** It protects against being guilty of a criminal offence on account of any act or omission which did not constitute a criminal offence under national or international law at the time it was committed. **This right is not subject to derogation under the Convention.**

76. In the case of X there was no evidence of any membership or support for the Gulen movement the addition of the movement to the list of terrorist organisations membership of which was prohibited. The evidence relied upon to prove a connection

to the Gulen movement all predated the naming of the organisation in the prohibited list. Put another way use of the Bylock App was established only when membership of the Gulen movement was not illegal. There was no evidence after the addition of the movement to the prohibited list of continuing membership or support.

77. Furthermore the supporting evidence of banking at BankAsya and staying at the student accommodation also pre-dated the addition of the movement to the prohibited list of organisations. Such activity not being illegal at the time.

78. **So the position is that the conviction of X is based entirely on conduct that pre-dated the addition of the Gulen movement to the list of registered terrorist organisations in Turkey. This is clearly a breach of Article 7. Taken** at its highest, all that the evidence cited in the judgement could have proved was that, before the movement was added to the list of terrorist organisations, X had downloaded and used the Bylock App, banked at BankAsya and stayed in certain student accommodation. All activities perfectly lawful at the time he engaged in them and at a time when membership and support of the Gulen movement was also legal.

79. In these circumstances to convict of membership of a terrorist organisation on the basis of this evidence is clearly retrospective criminality and a clear breach of Article 7.

80. As a general principle the ECtHR will not normally interfere with the interpretation of national laws by the domestic courts but an exception to that is made in the case of

alleged Article 7 breaches. **Where Article 7 is being considered the Grand Chamber will examine whether there was a contemporaneous legal basis for the conviction that was not incompatible with Article 7.**

CONCLUSION

81. There are clear breaches Articles 6 and 7 of the European Convention of Human Rights in the trial transcript that I have read.

82. In addition the detention of huge numbers of citizens following the failed coup was arbitrary and based on a deeply flawed belief that the use of the Bylock App proved membership of the prescribed group. The individuals so detained had their convention rights under Article 5 breached and if their trials were conducted in the same way as the trial of X then there would also be a breach of Articles 6 and 7.

83. Under Article 34 of the convention the ECtHR may receive applications from any person, non-government organisation or group of individuals claiming to be the victim of a violation of one of their convention rights. An application can certainly be made in this case.

84. It may be that further breaches have occurred but I am unable to come to a conclusion in relation to that in the absence of further evidence. **Allegations of torture have been**

made which if true would be a breach of Article 3. The failure to permit discussion about the aims and objectives of the Gulen movement could also breach Article 9 but I do not have sufficient material to form an opinion on this,

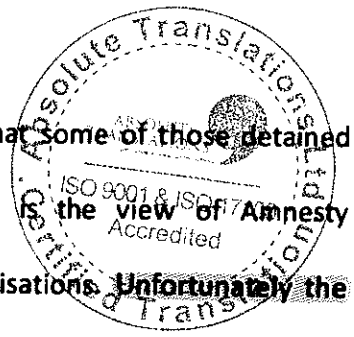

85. On the material before me there is strong evidence that some of those detained following the failed coup have been tortured. That is the view of Amnesty International and numerous other human rights organisations. Unfortunately the evidence does not disclose who was responsible for the torture, who authorised it and who approved it. Without such evidence it is not possible to bring any individual to justice. However, if the identity of those could be established, then that would be an international criminal offence over which the courts of this country would have jurisdiction pursuant to Sections 135 & 136 of the Criminal Justice Act 1988. The consent of the Attorney General would be needed before proceedings could be instituted.

86. It follows that were evidence to be forthcoming of torture then those who the evidence identified as responsible could be placed on trial in this country subject to the Attorney General giving consent.

WILLIAM CLEGG QC
SIMON BAKER
25th July 2017

ANNEX ONE – FORENSIC REPORT OF THOMAS MOORE

Report of Thomas Kevin Moore

Dated	:	July 24th 2017
Specialist Field	:	Digital Forensics

[redacted]

10	**On the Instructions of**	William Clegg QC of 2 Bedford Row, London WC1R 4BU
	Subject Matter	Analysis of a technical report into the functionality of the byLock messaging application

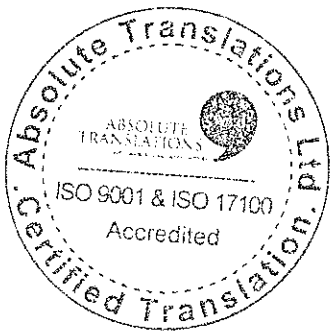

Mr Thomas K Moore

20 Suite C, City House

96a High Road,

Beeston

NOTTINGHAM NG9 2LF

Telephone: 01773 770 267

Fax: 01773 770 268

E-mail: tom.moore@marclay.co.uk

1. Table of Contents

[redacted]

2. Introduction

2.1. The Writer

I am Thomas Kevin Moore. My specialist field is computer forensics, in particular the recovery of information from **computer systems** and the subsequent analysis of this information.

I have been a computer forensics specialist for approximately 15 years. I have acted as an expert witness under instruction from law firms in the United Kingdom and Europe. I have recovered data from **computer systems** and storage media and I am experienced in examining electronic evidence and hardcopy reproductions. I have presented evidence and expert opinion in cases in the UK and overseas. I have developed guidelines and delivered training in the handling of digital evidence. I am a professional member of both the British Computer Society and the Expert Witness Institute.

Full details of my qualifications and experience entitling me to give expert opinion evidence are in Appendix A.

2.2. Summary Background of the Case

This case concerns a number of individuals, who were arrested following an attempted coup in Turkey on July 15th 2016. I understand that these individuals were identified by way of communications records recovered from a server, which was used to handle messages sent and received through the *byLock* instant messaging application. I further understand that the recovery of such messages and the subsequent identification of the individuals was carried out by Millî İstihbarat Teşkilatı (MIT), the Turkish national intelligence agency. Representatives of MIT further produced a report on the byLock application, entitled *byLock Uygulamasi Teknik Raporu* (*byLock Application Technical Report*) (the 'MIT report').

I have been instructed to examine this report and to provide an opinion on the assertions made therein regarding the technical operation of the byLock application and the associated recovery and identification of users' details from the server used to administer the application and service.

[redacted]

2.3. Technical Terms and Explanations

80 I have indicated any technical terms in **bold type**. I have defined these terms when first used and included them in a glossary in Appendix B.

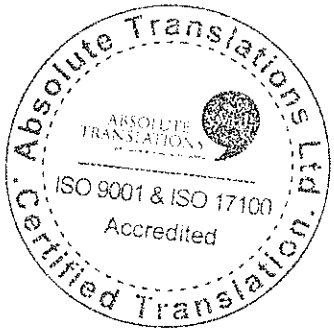

3. The Issues to be Addressed and a Statement of Instructions

3.1. Instructions

I have been instructed in this case by William Clegg QC of 2 Bedford Row, London, WC1R 4BU. I received instructions on June 22nd 2017. I was instructed to examine an English translation of the report entitled *byLock Uygulamasi Teknik Raporu* and to provide an opinion on the following:

- The accuracy of the technical assessment of the byLock application, it's mode of operation and the server-side computer system through which it was operated.

90 **3.2. Purpose**

I produce this report to provide independent assistance to the Court by way of objective, unbiased opinion in relation to matters within my expertise.

[redacted]

3.3. Issues

I will address the following issues in this report:

- To what extent can the technical opinion in the report entitled *byLock Uygulamasi Teknik Raporu* be relied upon as true and accurate?

4. My Investigation of the Facts

I have been provided with a copy of the English translation of the report entitled *byLock Uygulamasi Teknik Raporu* which, I am advised, is a professionally certified translation.

My investigation of the facts is based upon this evidence and, where appropriate, the introduction of supporting factual information based on my own tests and research.

4.1. Assumed Facts

I have not been asked to assume any other facts without first verifying these to my satisfaction through my own examinations. I set out the nature of such examinations in sections 4.2 and 4.4 below.

4.2. Enquiries / Investigation into Facts

I have carried out a series of investigations based on the documentation supplied to me and in the context of the issues outlined in section 3.3. The full details of these are included in section 4.6.

4.3. Documents

In compiling this report, I have examined several documents, both from my instructing solicitor and a variety of other sources. A full list of documentary sources is included in Appendix C.

4.4. Interview and Examination

I did not deem it necessary to carry out any interviews in relation to this matter, save as described in section 4.6.

4.5. Research

I did not deem it necessary to carry out any research in relation to this matter, save as described in section 4.6.

[redacted]

4.6. Measurements, Tests and Experiments

My opinion is based upon a review of the documentary evidence provided to me. I did not deem it necessary to carry out any measurements, tests or experiments in relation to this matter.

130

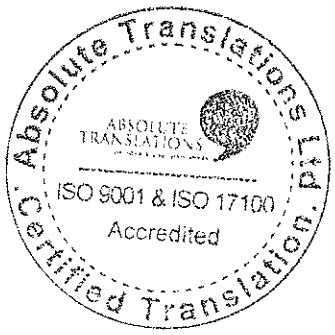

[redacted]

5. Opinion

5.1. Issue 1

To what extent can the technical opinion in the report entitled byLock Uygulamasi Teknik Raporu *be relied upon as true and accurate?*

byLock was a publicly available smartphone application that allowed users to communicate between each other privately and using encryption. It was available to download via the Google Play store onto handsets running the Android operating system and via the Apple iTunes Store onto handsets running the Apple iOS operating system. Although the application was removed from these locations some time ago, unofficial versions are still available via third-party websites, although the installation process for these versions is less straightforward and requires a greater level of technical expertise. byLock was designed to operate in a similar way to other secure communications applications such as *Telegram*, *WhatsApp* and *Silent Circle*. Significantly, the application allows users to...

- hold secure voice over internet protocol (VoIP) calls
- send and receive encrypted instant messages, which may be configured to self-destruct after a specified period
- exchange images, documents and videos securely

byLock employed a client-server architecture and content transmitted between users was processed via a centralised server. Privacy was maintained by a scheme of private security keys, which were generated for each new user when the application was downloaded and installed. Very little official documentation exists relating to the application but it appears that these private security keys were sent to the byLock server using passwords were stored there in plain, unencrypted text. As a result, should the server be compromised, all message traffic and user data stored thereupon would be vulnerable and could potentially be decrypted. Furthermore, the server represented a single point of failure and any disruption to the server's operation would cause the byLock message service to stop functioning.

Availability of byLock through the Google Play Store and Apple iTunes Store

Para. 2.3 of the MIT report states that...

[redacted]

There are two basic version of the [byLock] *app which could be named as "serie 1" and "serie 2" which works on the Android operating system. Serie 2 was also called "ByLock++" so as to offer*

160 *it as a new app on a different page of Google Play.*

It is understood that "ByLock 1.1.7", the last of the serie 1 versions, was updated in December 2014. Subsequently, ByLock++ (serie 2) was released and made available until it was removed from Google Play all together. The approximate dates of the versions are shown in Appendix-1, screenshot of the approximate number of downloads from Google Play is shown in Appendix-2.

byLock was publicly available for download via the Google Play Store and Apple iTunes Store. A review of the application history on the Google Play Store shows the following event timeline[1]:

Date (in descending chronological order)	
April 3rd 2016	Application unpublished
January 19th 2015	Milestone of 100,000+ installs
December 27th 2014	Update to version 1.1.7 (last recorded update)
September 7th 2014	Update to version 1.1 6
September 1st 2014	Update to version 1.1.5
August 28th 2014	Update to version 1.1.4
August 24th 2014	Milestone of 50,000+ installs
July 15th 2014	Update to version 1.1.3
June 29th 2014	Category Moved from News & Magazines to Communication
June 29th 2014	Update to version 1.1.2
June 1st 2014	Milestone of 10,000+ installs
May 28th 2014	Update to version 1.1.1
May 20th 2014	Installs 5,000+
May 20th 2014	Update to version 1.0.8
May 16th 2014	Update to version 1.0.7
May 12th 2014	Update to version 1.0.5
May 4th 2014	Milestone of 1,000+ installs
April 30th 2014	Update to version 1 0.1
April 24th 2014	Milestone of 100+ installs

[1] Refer to https://www.appbrain.com/app/bylock%3A-secure-chat-talk/net.client.by.lock

[redacted]

April 22nd 2014	Milestone of 50+ installs
April 11th 2014	New application

Similar detailed timeline information is not readily available for the Apple iTunes Store. However, it has been possible to obtain historical data relating to the popularity ranking for byLock in the Turkish marketplace iTunes Store[2]. Ranking data shows the relative popularity of an application compared to both the entire body of available applications and other applications in a subset, segregated by function. In the case of byLock, historical data shows that the application was first ranked on April 28th 2014 and last ranked on September 7th 2014. Data from the iTunes Store (United States market) shows a minor variation, with initial ranking six days earlier, on April 22nd 2014.

Furthermore, historical ranking data is available for the iTunes Store service for other regional markets[3]. This data shows that the byLock messaging application was ranked in the category of 'Social Networking' applications in 63 countries overall and achieved a ranking in the top one thousand such applications in 60 of these countries.

Promotion of the byLock application

Para. 2.4 of the MIT report appears to suggest that the developer of byLock refrained from promoting or advertising the application, with the intention of limiting the number of new users. There is some evidence to support this assertion in a blog entry dated November 15th 2014[4], which appears to have been written by the developer of byLock and posted online and in which he states...

> *"First of all, I really appreciate your great interest, that byLock has approximately 1M registered users, which is beyond my expectations. Handling that many users is very difficult, and it is increasing day by day. To slow it down, I Unpublished my app from AppStore a few weeks ago. It helped a lot, but not that much."*

This statement does support the assertion that the developer sought to limit the registration of new byLock users. However, contrary to the assertion in the MIT report, the language used in this post

[2] Refer to https://www.appannie.com/apps/ios/app/bylock/rank-history/?vtype=day&countries=US,TR&start_date=2014-04-13&end_date=2014-09-07&view=rank&legends=22%7C02

[3] Refer to https://www.appannie.com/apps/ios/app/bylock/app-ranking/?type=best-ranks&date=2014-09-07

[4] Refer to https://bylockapp.wordpress.com/

[redacted]

suggests, in my opinion, that this was due to the inability of the developer's technical infrastructure to handle such an unforeseen volume of users, rather than for any reasons relating to anonymity. Indeed, there is no evidence to suggest that a greater number of users would impact upon anonymity or security but it is apparent that rapid growth would affect the performance of the application.

According to the MIT report, the byLock application relies upon a client-server model for the processing and delivery of messages. Each message sent by a byLock user is effectively uploaded to a server and made available for delivery to the intended recipient. As part of this process, the message itself, along with various metadata, is stored in a series of database tables on the server. Again, according to the MIT report, at the time that the byLock server was seized, it contained records of more than 17million messages and 215,092 registered users. No analysis appears to have been undertaken of the load placed upon the byLock server by such activity but it is quite possible that was was nearing operational capacity. In such a case, it is, in my opinion, entirely reasonable that a developer would seek to restrict the registration of new users until infrastructure capacity could be increased.

Furthermore, I note from the MIT report that byLock was not offered on a commercial basis and that it was not possible to establish any credentials for the developer. The description given of the mechanism by which new users could download and register with the byLock application suggests that no payment was required and it is explicitly stated that the application contained no advertising. This being the case, it appears that the person responsible for developing and administering byLock did so on a non-commercial basis. It is not uncommon, in my experience, for such projects to gain market traction more quickly than expected and, as a result, outgrow their development infrastructure in short order. Without commercial revenue to support additional infrastructure, the only viable option is to restrict user activity by, for example, limiting awareness of the application or restricting access by jurisdiction or market segment. Since social networking services are dependent upon a critical mass of users, such measures which restrict user uptake are generally a short-term solution and, in the absence of a longer-term strategy for increasing operational capacity, such services tend to cease operation.

[redacted]

Use by organisations

Para. 2.4 of the MIT report states that "...usage for organizational purposes and subjects has been observed". It is far from clear, however, how this conclusion has been arrived upon or, in fact, what is meant by 'organizational purposes'.

It is true to say that instant messaging applications are commonly used for social purposes, but it is increasingly common to find that businesses, community groups, charities, criminal gangs and even terrorist organisations make use of these services to communicate with customers, members and associates. Indeed, the use of the *Telegram* messaging application by ISIS has been widely reported[5]. It would not, in my opinion, be surprising, therefore, if byLock had been used by organisations as well as individuals.

Method by which the byLock server was accessed

It is apparent from the content of the MIT report that access was gained to content held on the server through which the byLock application processed messages, user registrations and so on. Extensive reference is made to the database structures which facilitate the operation of the application and a large volume of user registration and messaging data has apparently been recovered. Para. 3.1 of the MIT report suggests that such access was obtained by exercising powers granted to the Turkish intelligence agencies under national legislation. It is not stated whether the application developer was complicit in facilitating such access or in the subsequent analysis of the byLock server-side technology.

Notable, however, various e-mails and attachments are partially reproduced under para. 3.5.4 of the MIT report. Of particular relevance is the e-mail shown on p.14 of the report, which has been reproduced as a screenshot from the *Yandex* webmail service. Reference to the e-mail header shows that this message was sent to the e-mail address 'dashjohn@yandex.com'. According to the account information in the top right-hand corner of the screenshot, this same user is logged in to the webmail interface at the time the image was captured. This implies that the person responsible for capturing

[5] Refer to http://www.washingtontimes.com/news/2017/jan/8/isis-using-telegram-app-to-broadcast-terror-instru/

[redacted]

the screenshot had either deduced the account password for 'dashjohn@yandex.com' or was being assisted by the account holder.

byLock search statistics

Para. 3.3 of the MIT report shows two graphs, which are reproduced below for ease of reference[6]. The first of these (fig. 1) indicates the number of searches carried out for the term 'bylock' through the Google search engine from Turkish locations in the period December 17th 2013 to February 17th 2016. The second graph shows similar information but includes additional data series showing the number of searches carried out from locations in France, the United Kingdom and the United States.

fig. 1 Relative search interest for term 'bylock' (Turkey only)

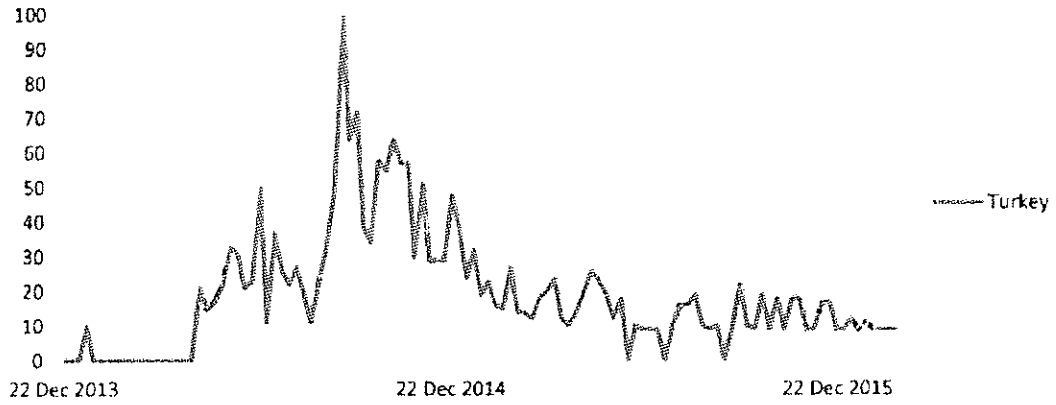

fig. 2 Relative search interest for term 'bylock'

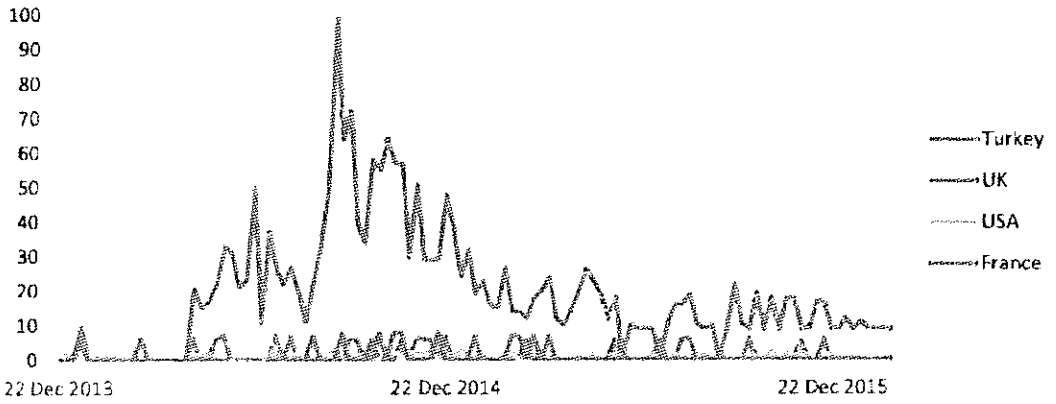

[6] Source: Google Trends source data for the search term 'bylock' in the period 17-Dec-2013 to 17-Feb-2016

[redacted]

These graphs show only the number of searches made from each location and only through the Google search engine. Despite this limitation, the author of the MIT report asserts that "*it is believed that searches made from outside of Turkey had been made by members of the organisation who lived abroad or by Turkish users who were utilizing VPN*". However, no evidence whatsoever is presented to justify this statement. The graphs do not give any indication of organisational affiliation for the individuals conducting each search and cannot be used to determine whether virtual private networks were in use at the time each search was conducted. This assertion within the context of the report is, therefore, without justification and is entirely speculative.

Internet postings relating to byLock

It is further alleged, at para. 3.3 of the MIT report, that "*the vast majority of users who posted content about "ByLock" before July 15, 2016 are observed to have [also] been posting content in support of the FETO/PDY*". Such an assertion should be relatively straightforward to demonstrate by way of a reproduction of the various online posts made by these users. Again, however, there appears to be no such evidence in the report to justify this statement.

Use of Turkish language in the byLock source code

It is alleged, in para. 3.4.2.1 of the MIT report, that a disassembler was used to reverse-engineer the source code which constituted the client-side byLock application. Such so-called *decompiler* tools are readily available and provide a means by which underlying source code, albeit potentially in a limited form, may be derived using only the distributed form of an application. The fact that MIT were able to gain access to underlying source code does not, in itself, therefore, serve to demonstrate that the developer of byLock was complicit in their investigation.

It is noted that phrases in the Turkish language were identified in the byLock source code but it is not stated whether the application provided a facility to customise the user interface. It is relatively common, where an application is designed for use internationally, for the developer to include options to change the primary language in which prompts, system messages and so on are displayed. This being the case, it would be reasonable to expect that translations of phrases from the application would be present in the source code.

[redacted]

Network model for the byLock application

Para. 3.5.1 of the MIT report includes a diagram which allegedly "*...illustrates the operation of ByLock and the software running on application servers*". Again, however, it is unclear how this diagram has been produced. In particular, the diagram shows elements of a network infrastructure which are clearly outside the scope of the byLock server. These could not be determined with any certainty purely from an analysis of the server or the client-side application.

There appears to be no evidence in the report to support the assertion that virtual private networks were a necessary component of the infrastructure required to send and receive messages. Furthermore, in para. 3.6.2.11 of the MIT report, is it stated that the IP addresses recorded in the application database on the server were used to identify each individual user of the byLock service. Had the system been configured with VPN services in place as shown in the report, however, the IP address records held in the byLock database could not have been used to identify individual users, since one of the principal functions of a VPN in this context would be to obfuscate end-users' genuine IP addresses.

There are further glaring inconsistencies in the network diagram proposed in the MIT report. For example, it is generally accepted that the byLock application could be used to send and receive messages from mobile devices over mobile data networks. Despite this, a "home type wireless modem" has been included as part of the diagram. It is not clear what purpose this is intended to serve or why it is shown. Furthermore, the description of the cellular base station as belonging to "Turkcell, TurkTelecom, Vodafone" is misleading, since the byLock application appears to have been capable of communicating with its server from other mobile networks globally.

Blocking of IP addresses

Contained within para. 3.5.5 of the MIT report is an assertion that the administrator of the byLock application intentionally blocked Turkish IP addresses from sending and receiving messages through the byLock server, in order to force users within Turkey to route their traffic through a VPN service, thereby protecting their anonymity. The justification for this assertion appears to be a short post, which appeared on a byLock blog on November 15th 2014 and which is reproduced below for ease

[redacted]

of reference. In my opinion, the interpretation placed upon this blog post by the authors of the MIT report is highly subjective and, in the absence of other supporting information, thoroughly misleading.

310 In the post, the administrator appears explain that usage of the byLock application has significantly exceeded his expectations and that he has taken steps to limit further user registrations. Specifically, he refers to having removed the application from the 'AppStore' and goes on to explain that he has barred certain IP address ranges from accessing the byLock service, apparently due to malicious activity from these addresses.

Restriction on byLock Usage

Hi all,

First of all, I really appreciate your great interest, that byLock has approximately 1M registered users, which is beyond my expectations.

Handling that many users is very difficult, and it is increasing day by day. To slow it down, I UNpublished my app from AppStore a few weeks ago, it helped a lot, but not that much.

As an additional precaution, I also blocked some IP ranges (most of these ranges belong to middle east countries) because I detected some malicious connections from those IP blocks. Hopefully, this will also slow down the increase in bylock usage. If you encounter connectivity issues, try using some VPN service. There are lots of free ones out there.

Sorry for the inconvenience, but I had to do so. I hope my next app (byLock++, which is currently very buggy) will succeed in serving that many users. Hold on a little, it is on its way :)

Bye

The explanation advanced in the MIT report for restricting the IP addresses is curiously specific and overlooks a far more pragmatic and common explanation. In my experience, it is relatively common for systems that are exposed to the internet on public IP addresses to become the target of attacks, such as so-called *denial of service attacks*, where internet-facing servers are intentionally bombarded

320 with high volumes of traffic such that they can no longer function properly. Building long-term resiliency to such attacks can be challenging and expensive and it is, therefore, relatively common for the operators of small-scale informal services to simply block the IP addresses from which the

[redacted]

attacks are thought to originate. Such action provides an immediate short-term remedy at the expense of potentially blocking legitimate service users whose IP addresses happen to fall within the blocked range.

On p.18 of the MIT report, a list of commands is given, which were allegedly used to block specific IP address ranges from accessing the byLock messaging service. Notably, however, these commands are not associated with blocking IP addresses. Eight commands are shown in total, all with the format...

```
iptables -A INPUT -s x.x.x.x/yy -j LOGGING
```

Such a command would not, in fact, block the specified IP address range but would, instead, create a rule for logging purposes. Such a rule would cause any access attempts from the specified IP address range to be logged for future reference. Interestingly, there is no reference in the MIT report to any log files containing access records for the server. An analysis of such logs, if available, may help to determine whether the server had previously come under attack and from which IP address ranges such an attack originated. This, in turn, might help in understanding the server administrator's motivation for blocking specific IP address ranges.

From a usability perspective, requiring registered users to implement a secure and anonymised VPN through which to access the byLock service would be an unusual strategy. Whilst feasible for technical users, configuring and using such a VPN service would present a significant barrier to use for less technically-capable individuals. Such a move could serve to actively disrupt communication between any established network of individuals, where such users' internet connections feature IP addresses within the blocked ranges. Indeed, no evidence is provided in the MIT report to suggest who may have been using the blocked IP addresses.

Use of IP addresses to identify individuals

There is a well-established complication with the notion of using IP addresses to positively identify individual users. Specifically, whilst IP addresses allocated to internet-facing devices are globally unique, the same cannot be said for IP address allocated to devices connected within local networks. For example, a household with a broadband internet service will typically have a wired or wireless router installed and connected to the incoming service. This router will have a unique public IP

[redacted]

address assigned to it, which may change periodically. For the time period during which it is assigned, it will be the only device connected to the internet globally with that specific IP address. Individual devices within the household will then typically connect to the router – either by a cable or wirelessly – to obtain access to the internet. These devices are not assigned *public* IP address but rather *private* ones. That is to the say that the IP address assigned to each device on a home network is unique within that network, but is not unique in a global context. Where an IP address is logged by a server such as the byLock server, it is the public IP address of the household that would be recorded, not the private internal address of the individual device. Where multiple individual devices are connected to a household or company internet connection, therefore, it is not possible to deduce, solely from the IP address logged on a server, from which specific device the access originated. From a practical perspective therefore, in a household or business with multiple individuals and devices, the logged IP address cannot identify one particular device or individual.

Paysera payment service

Para. 4 of the MIT report states that the byLock developer "...made the payment for the hire of the servers and IP addresses by anonymous means (Paysera)...". The inference that Paysera was used to facilitate covert payments is misleading in my opinion. Paysera is an established payment service, which operates in a manner comparable to more well-known services such as PayPal. Covert and anonymous payment services do exist (such as those employing Bitcoins) but there appears to be no suggestion that such facilities have been used in this case.

SSL certificates

Para. 4.4 of the MIT report notes that the byLock application employed a self-signed digital certificate and states that "*the application developer did not prefer 'authority signed SSL certificate' because he did not want user information transmitted to the certificate authority*". This is misleading and shows a fundamental misunderstanding of the manner in which digital certificates function.

Secure sockets layer (SSL) certificates are small data files that digitally bind a cryptographic key to a particular computer system. Such a certificate allows for the positive verification of a computer system's identity prior to transferring data. Typically, SSL certificates are used when data is to be transferred securely between private computers which are connected together using a public

network, such as the internet. Crucially, at no point is the data in transit routed through the computer systems of the certificate-issuing organisation.

Exclusivity of use

As covered above, the byLock application was available for download from the Google Play store and the Apple iTunes Store. There is no suggestion in the MIT report that downloads were restricted to a territory or jurisdiction. Since both application marketplaces are managed by their respective corporations, the developer of byLock, having made the application available for download, would have no direct control over who could obtain it. It is, in my opinion, therefore, nonsensical to suggest that it's availability was restricted to a particular group of people. It may, of course, be true that it was used by members of certain organisations or groups, but this is the case with many social networking and messaging applications.

I would, at this stage, draw the parallel with the Telegram Messenger application, which allows users to send messages between each other in an encrypted form and with the option to configure such messages to self-destruct after a specified time period. This application is publicly available in a similar manner to byLock, albeit on a larger scale, and is financed privately by Pavel DUROV. **There is compelling evidence to show that Telegram has been used by ISIS as a secure communication tool and yet there is no move by law enforcement authorities to detain every user of the service. It is generally recognised and accepted that, with such services, there is a clear distinction between the functionality provided by an application and those who seek to use it for a variety of purposes. Critically, the use of an application for nefarious purposes cannot be said to prove that it was created for such purposes.**

[redacted]

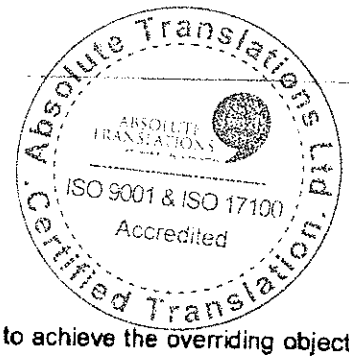

6. Statements

6.1. Statement of Compliance

I, Thomas Moore, DECLARE THAT:

1. I understand that my duty is to help the court to achieve the overriding objective by giving independent assistance by way of objective, unbiased opinion on matters within my expertise, both in preparing reports and giving oral evidence. I understand that this duty overrides any obligation to the party by whom I am engaged or the person who has paid or is liable to pay me. I confirm that I have complied with and will continue to comply with that duty.
2. I confirm that I have not entered into any arrangement where the amount or payment of my fees is in any way dependent on the outcome of the case.
3. I know of no conflict of interest of any kind, other than any which I have disclosed in my report.
4. I do not consider that any interest which I have disclosed affects my suitability as an expert witness on any issues on which I have given evidence.
5. I will advise the party by whom I am instructed if, between the date of my report and the trial, there is any change in circumstances which affect my answers to points 3 and 4 above.
6. I have shown the sources of all information I have used.
7. I have exercised reasonable care and skill in order to be accurate and complete in preparing this report.
8. I have endeavoured to include in my report those matters, of which I have knowledge or of which I have been made aware, that might adversely affect the validity of my opinion. I have clearly stated any qualifications to my opinion.
9. I have not, without forming an independent view, included or excluded anything which has been suggested to me by others, including my instructing lawyers.
10. I will notify those instructing me immediately and confirm in writing if for any reason my existing report requires any correction or qualification.
11. I understand that:

a. my report will form the evidence to be given under oath or affirmation;

b. the court may at any stage direct a discussion to take place between experts;

c. the court may direct that, following a discussion between the experts, a statement should be prepared showing those issues which are agreed and those issues which are not agreed, together with the reasons;

d. I may be required to attend court to be cross-examined on my report by a cross examiner assisted by an expert;

e. I am likely to be the subject of public adverse criticism by the judge if the Court concludes that I have not taken reasonable care in trying to meet the standards set out above.

12. I have read Part 19 of the Criminal Procedure Rules and I have complied with its requirements.

13. I confirm that I have acted in accordance with the code of practice or conduct for experts of my discipline, namely The Expert Witness Institute's Code of Professional Conduct.

6.2. Declaration

This statement, consisting of 26 pages each signed by me, is true to the best of my knowledge and belief and I make it knowing that, if it is tendered in evidence, I shall be liable to prosecution if I have wilfully stated in it anything which I know to be false or do not believe to be true.

Signature _____ **Date** July 24th 2017

[redacted]

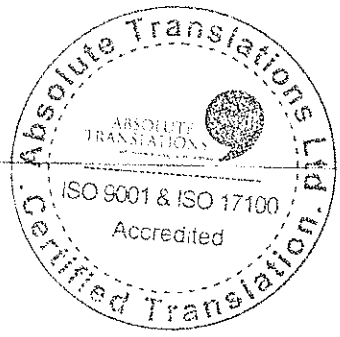

Appendix A Summary CV

Mr Thomas K Moore MBCS MEWI

Qualifications

Member of the British Computer Society, Member of the Expert Witness Institute

Career

Since 2001, I have specialised in the field of computer forensics. My expertise lies in the recovery of complete, deleted and damaged information from **computer systems** and in the analysis of such information.

I also have particular experience relevant to the analysis of **network** communications systems, especially those used in the provision and delivery of e-mail, internet and database services.

My instructions as an expert witness have come from law firms in the United Kingdom and Europe and my caseload is split approximately evenly between criminal and civil disputes.

I have provided evidence and expert opinion in cases in the UK and overseas and I am a consultant to public and private organisations in the development and delivery of digital forensics training, handling standards and best practice in digital evidence.

Case History

I have acted in a number of cases and prepared expert reports on matters including the following...

- The unauthorised access by individuals to corporate information and **computer systems**
- The use of computers to tamper with financial records for the purposes of theft
- The use of computers to send and receive e-mail messages pertinent to a very large scale financial fraud investigation
- The use of computers to post defamatory content on **Internet** message boards
- The alleged use of computers to store and view indecent images

Training and Experience

I regularly undertake a variety of training both in respect of my professional field and in order to maintain and develop my skills as an expert witness.

I comply with the training and assessment requirements of my professional accrediting bodies and maintain a schedule of continuous professional development.

[redacted]

Appendix B Glossary of Terms

Allocated space	a portion of space on a computer's **hard disk** which is used to hold some or all of the contents of a current file
Allocation algorithm	the set of rules used by a **file system** to select the **clusters** that will hold some or all of the contents of a file
Boot	booting (booting up) is a process that starts an **operating system** when a user turns on a **computer system**.
CD-ROM	*compact disc read-only* ***memory***; a compact disc that contains data accessible by a computer.
Cluster	the smallest addressable unit of **hard disk** space which can be used to hold the content of a computer file
Computer network	an interconnected group of computers and associated equipment.
Computer system	a single computer or multiple computers designed to function in connection with each other.
CPU	*central processing* unit; sometimes just called **processor**; a description of a class of logic machines that can execute computer programs
CRT monitor	*cathode ray tube* monitor; a 'conventional' computer monitor using a vacuum tube containing an electron gun and a fluorescent screen (c.f. LCD or plasma monitors)
Diskette	floppy disk; a data storage medium that is composed of a disk of thin, flexible magnetic storage medium encased in a square or rectangular plastic shell
Ethernet	a family of frame-based computer networking technologies for local area networks (LANs)
FAT32	a **file system** used by various **operating systems**, including Microsoft Windows 95 and 98
File slack	unused **hard disk** space left over between the end of a file's content and the start of the next **cluster**

[redacted]

	File system	a method for storing and organising computer files and the data they contain to make it possible to retrieve them
	Fresh space	**hard disk** space which has not previously been used to store information and which is identified as available for storing new data
510	**GHz**	*gigahertz*; a measurement of frequency equivalent to 10^9 hertz (10^9 cycles per second); in modern computing, used to refer to the speed of the computer **processor**.
	Hard disk [drive]	a form of permanent storage media for a computer, which retains data even when the power is turned off. Such disks are commonly installed within a computer's chassis but can be external.
	Hardware	the mechanical, magnetic, electronic, and electrical devices comprising a **computer system**, as the **CPU**, disk drives, keyboard, or screen.
	ICT	*information* [and] *communications technology*; an umbrella term that
520		includes all technologies for the communication of information.
	IP address	*internet protocol address*; a numerical label that is assigned to devices participating in a **computer network** that uses the Internet Protocol for communication between its nodes.
	Memory	See ***RAM***.
	Metadata	data concerning other data; a means by which to describe the characteristics or attributes of other information.
	MHz	*megahertz*; a measurement of frequency equivalent to 10^6 hertz (10^6 cycles per second); in modern computing, used to refer to the speed of the computer **processor**.
530	**Network**	See ***computer network***.
	NIC	*network interface card*; (networking) a piece of computer **hardware** designed to allow computers to communicate over a **computer network**.

[redacted]

	Operating system	the collection of **software** that directs a computer's operations, controlling and scheduling the execution of other programs, and managing storage, input / output, and communication.
	Partition	an area of a computer's **hard disk drive**
	PC	*personal computer*; a computer whose original price, size, and capabilities make it useful for individuals, and which is intended to be operated directly by an end user, with no intervening computer operator.
540	**Processor**	See ***CPU***.
	RAM	*random access **memory***; a type of computer data storage which commonly takes the form of integrated circuits that allow the stored data to be accessed in any order.
	Sector	a subdivision of a track on a magnetic or optical disk, each sector storing a fixed amount of data (typically 512 bytes in the case of magnetic disks)
	Software	a collection of computer programs, procedures and documentation that perform some tasks on a **computer system**.
	Unallocated space	Disk space which has previously been used to store information but which is now identified as available for overwriting with new data
550	**URI**	*uniform resource identifier*; a string of characters used to identify or name a resource on the Internet (for example, a web address)
	Virtual PC	a **software** product that allows multiple workstation or **server**-class virtual machines to run on one physical computer; the specification and **hardware** configuration of a virtual **PC** is usually specified by the user.
	VMware	a generic term referring to a range of **software** products by VMware Inc., some of which facilitate the creation and use of one or more **virtual PCs**.
	[Logical] volume	an instrument used to allocate data storage space on a mass storage device

[redacted]

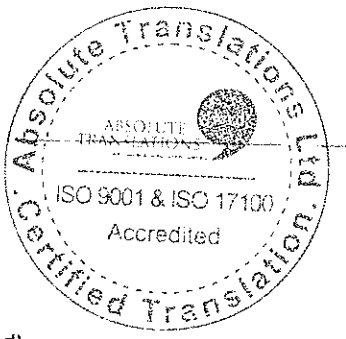

Appendix C List of Documents

Reports & Opinions

byLock Uygulamasi Teknik Raporu (English translation) (undated)

Witness Statements (in ascending chronological order)

None

Exhibits

None

Interview Transcripts (in ascending chronological order)

None

Letters and E-Mail Correspondence

None